

Iš SLA Centro New Yorke. Skirtingas lūkestimas. Streikai ir Bedarbė. Dr. A. Rutkausko Politika.

Vienas patikimas. asmuo mums prisiuntė iš New Yorke aprašymą. laikraščiuose jau išpusto. susirėmimo. taip p. Vitaitienės ir p. Jurgelutės. Pastaroji, esą, taip nukentėjusi, kad reikėję vežti į ligoninę.

Ištikrųjų gi dalykas kitaip išpusto susirėmimo tarp p. silankė ir sekretorės ofisą ir pareikalavo. paaiškinti. del leidžiamų apie ją, p. Vitaitienę, nemalonių paskalų.

Apert p-lės Jurgelutės ofise buvo taipgi p-lė Draugeliutė ir bendras jų dviejų pažįstamas tulas Varnis, kuris ir buvęs smarkiausias dalyvis, kilusiose peštyne. Kaip tos peštynės prasidėjo ir kaip tęsė tur but ir patys liudininkai. negalėtų atvaizduoti, nes viskas įvyko greičiau negu žmogus susigriebti atydziau pažvelgti.

Bet susirėmimo rezultatai buvo skaudus ir p. Vitaitienėi. Ji gal daugiau nukentėjo už kitus ir jau penktą dieną gulė lovoje.

Nenorėdami būti teisėjais ir smerkti vienus arba teisinėti kitus, mes prie progos pastebėsime, kad tuli laikraščiai įkvėpti vieno So. Bostono advokato spausdino visokias nemaloniais paskalą apie p. Vitaitienę. Tas, žinoma, nemažai prisidėjo prie sukėlimo šio nemalonaus incidento.

Bet moterų pykčiai greit užverda, o dar greičiau ataušta. Todel būtų visai neprotingai iš SLA Pildomos Tarybos puses žiūrėti į tai, kaip į baisiausį skandalą, lygų Tauragės sukilimui raba Pietų Amerikos revoliucijai. Dar neprotingiau but prašalinti p. Vitaitį iš "Tėvynės" redakcijos vien už tai, kad jis užstojo savo žmoną arba bandė išskirti kovojančius.

Šie metai dar nieko gero nežada. Apart bedarbės sukenybių daugely vietų įvyksta streikai, Pennsylvanijoje strėkuoja angliakasiai; Patersone del pablogėjusų sąlygų metė darbą 15,000 audėjų; New Yorke mieste apleido dirbtuos 30,000 siuvėjų.

Atrodo, jog sekanti žiema bus gana sunki, o tuom tarpu p. Hooveris ramiai ir viską žiuri ir jokias pagalbas bedarbiams neorganizuoja.

Dr. A. Rutkausko straipsnius pastaruoju laiku betalpiną tik "Naujienos." Gal savo profesijoje jis šiek tiek nusimano, bet kuomet tas daktaras ima kalbėti apie politiką ir tautinių reikalų, tai norėtusi, jį pasiųsti į kindergartent" baigti mokslus.

Pradžioj šios savaitės "Ir" skiltyse Dr. Rutkauskas apibrėžė sandariečius, kaipio 100% centiniai, pasivadinę "patriotai", fašistai, sandariečiai, tautlininkai, tautiečiai, "tėvynaičiai" ir dar kitaip pasipuošę "didvyriai"... Taip kvailai ir gramezdžiškai neparašytų eilinis bolševikėlis, nuo pakaušio iki kulnų persisunkęs fanatizmu.

Štai dar vienas gerb. daktaro "gudrus" išsireiškimas: "Kam kviešti prof. M. Biržišką — demokratą — už redaktorių, kuomet vidujinės mokyklos nebaigė bet karšti "tautos priešų kovotojai, kaip

# SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XVIII

3236 SO. HALSTED STREET

Penktadienis, Liepos-July 31 d., 1931 m.

KAINA 5 CENTAI

No. 31

## ATMAINA EUROPOS POLITIKOJ

### Lenkai Keičia Savo Politiką.

"Rytų Lokarno". Lenkijos ir SSSR sienų neliečiamybė. Lenkijos kompensacijos S. SSR. Vokiečių spaudos nerimas.

Vokiečių laikraščių Varšuvos korespondentai praneša apie Pilsudskio ir jo draugų nuomonių pasikeitimą del politikos SSSR atžvilgiu.

Lenkija susitinkanti draugauti su SSSR, jei Maskva pasirašytų "Rytų Lokarno" garantuojantį Lenkijos ir SSSR sienas. Prisirengimas Lenkijos susitarti su SSSR jau esąs pradėtas.

Lenkų atstovas SSSR, Patek, dabar esąs Varšuvoj. Jis jau turėjęs su prezidentu Moscickiu pasikalbėjimą.

Dar sensacingesnes žinias praneša vyriausybės organas "Gazeta Polska". Vedamajame lenkų oficiozas stengiasi įtikinti SSSR vyriausybę, kad Vokietijos ir SSSR Rapalo sutartis buvusi labai vienašališka. Vokietija visuomet, o ypatingai paskutiniu laiku, buvusi labai nedrauginga. Vokiečiams susitarimas su Maskva buvęs reikalingas tik kaip ginklas revanšo ir reparacijų politikoj. Laikraštis išreiškia nusistebėjimą, kokiu budu Maskva iki šiol iškenčiusi Vokietijos protektoratą.

Toliau "Gazeta Polska" pažymi, kad SSSR vyriausybė norėdama greičiau įgyvendinti savo pietiletkų planus, turi visai priešingai žiūrėti į "Rytų Lokarno", kaip žiuri Vokietija. Kad pasiekti pasaulinio pietiletkos pasisekimo, SSSR turinti garantuoti savo vakarų sienas. Baigdamas laikraštis priduria: "Jei SSSR pakeis savo orientaciją Lenkijos politikos klausime, tai Lenkija yra pasirengusi duoti SSSR pilną laisvę Besarabijos klausime ir net sutiks atsisaikyti sąjungos su Rumunija."

Nauja Lenkijos orientacija sukėlė vokiečių spaudoj nerimą.

M. Vaidyla ir jam lygus "patriotai" gali buti redaktoriais."

Mes pirmą kartą girdim, kad prof. M. Biržiška pageidavo redaguoti Sandarą ir tik mūsų nepakviestas sugrįžo atgal į Kauną. Ištikro gaila, kad Dr. Rutkauskas ankščiau to nepranešė.

Savo straipsnį rašte mokytas daktaras baigia sekančiai: "Leituvybės šalininkai spiekitės prie "Naujienų." Demokratai remkite "Naujienas."... Jeigu jam patinka "N" — labai gerai. Bet kam kitus kloti ir įžeisti. Dr. Rutkauskas skaito save demokratu, bet mes neabejojame, kad paprasčia davatka turi už jį daug daugiau demokratiškumo.



Anglijos krovininių laivai, kurie stovi nenaudojami del stokos krovininių. Del tos laivų bedarbės Anglija kaltina Amerikos tarifą (muitus).

### Įkalintas Ex Ministeris Fall.

Carizozo. — Po ilgų atideiųjų ir apeliacijų, tapo sumintais ir įkalintas buvęs Jungtinių Amerikos Valstijų vidaus reikalų ministeris, Harvingo laikais, A. Fall.

Kadangi A. Fall serga kroniška džiova, tai jis buvo atvežtas į kalėjimą ligonvežimiu.

Jis buvo muteistas vieniems metams ir vienai dienai kalėjimo už emimą kyšio sumoje \$100,000, kurį jis gavo jam ministeriaujant, nuo keilių kompanijų už išnuomavimą joms valdiškų aliejaus laukų.

### Sąžinė Privertė Sugrąžinti Grobį.

Prieš tris metus buvo suareštuotas tulas C. Franzen del nepadoraus pasielgimo.

Pas jį buvo rasta \$111 ir auksinis laikrodėlis, kuris misterišku budu iš policijos stoties pranyko, ir nors policija dėjo visas pastangas kaltininko suradimui, jos trusas buvo veltui.

Tik praslinkus trims metams, policijos viršininkas gavo laišką, kuriame buvo įdėti \$111, auksio laikrodėlis laišku pasirašė "Draugas".

"Brangus viršininke: Per tris metus aš negalėjau užmigt. Aš mėginau praleisti pinigus, bet kiekvieną kartą man prisartinant bile kokią krautuvę, mano sąžinė kankino mane. Štai tie pinigai. Dabar aš galėsiu užmigt. Po tuo laišku pasirašė "Draugas".

Nors grobis tapo sugrąžintas ta misterija vis pasilieka neišspręsta.

Nors kaip kurie dievoti žmonės sako, kad šioje gadytėje nėra nei vieno gero žmogaus, ir, kad Dievo koronė esanti netoli, šis incidentas rodo, kad dar yra sąžiningų žmonių ir duoda mums vil-tis kad Dievas savo bausme gal pratęs kaip kuriam laivui.

Alytaus Apskritis sav. statosi sau naujam mieste murinį namą.

### Tėvas Vedė Savo Dukterį.

1903 metais iš Rusijos pabėgo į Austriją kažkoks Baruchovas įtariamasis šnipinėjimu Austrijos naudai. Austrijos vyriausybė išdavė Baruchovui pasą važiuoti į Ameriką.

Norėdamas kelionei užsidirbti pinigų, jis ėmė Broduose ieškoti darbo. Beklaidžiodamas po miestą, Baruchovas susipažino su jauna našle, pas kurią ir apsigyveno. Drauge begyvendami jie viens kitą pamilo.

Kuriam laikui praslinkus Baruchovas, norėdamas išvengti meilės pasekų nemalonių, turėjo bėgti į Ameriką. Amerikoj budamas jis apsigėdė. Žmonai mirus, Baruchovas grįžo į Rusiją.

Tuo tarpu Broduose paliktoji Baruchovo apvilta našlė 1918 met. pasimirė palikdama našlaitę savo dukterį, nieko nežinančią apie savo tėvą.

1920 met. Baruchovas vėl atvažiavo į Brodus, kaipio SSSR komersantas. Jam buvo reikalinga virėja. Pripuolimai jam teko pasisamdyti už virėją minėtos našlės dukterį.

Netrukus po to Baruchovas grįžo į SSSR ir kartu prisivežė Broduose pasisamdytą virėją. Atvažiavęs į SSSR jis vedė virėją. Dabar jų sunus turi jau 10 metų.

Baruchovo žmona labai norėjo aplankyti savo motinos kapą. Neseniai Baruchovas su žmona atvažiavo į Brodus ir nuėjo į kapines. Perskaitęs parašą ant paminklo savo žmonos motinos, Baruchovas suprato, kad jis yra vedęs tikrą savo dukterį. Tas taip paveikė Baruchovą, kad jis neteko proto.

Šiaulių turguje vagis ištraukė metodistų kunigo, "Tiesos Draugo" redaktoriaus ir leidėjo T. Geriko žmonai iš kišenės 30 litų. P. Gerikienė apsižiūrėjo pinigų netekusi labai greit, bet kitam žmogui pavyko pasprukti nepastebėtam dar greičiau.

### Lietuvos Pasiuntinybė Nugina Paskalas.

Pasiuntinybės namo pirkimo dokumentai nėra žuvę.

Ryšys su Amerikos spaudoje pasirodžiusiu pranešimu del Lietuvos Pasiuntinybės namų pirkimo, pareiškiamas, kad tame pranešime žinios nėra gautos iš Pasiuntinybės, bet, matomai, iš kitų neautoritetinių šaltinių. Pats pranešimas didžia dalimi neatatinka tikrenybei. Pavyzdžiui, pranešime sakoma, kad buvusi namų savininkė pasirašiusi sąlyginę namų pardavimo sutartį, tuo tarpu kai sutartis yra besąlyginė. Baimė del dokumentų žuvimo ir paštaba, kad esą nežinoma kiek už namus buvo įmokėta, yra visai be pamato. Pridėta prie pranešimo fotografija nėra Lietuvos Pasiuntinybės, bet Ispanų Ambasados vaizdas.

Lietuvos Pas-bė Amerikai.

### Lietuvis Išrado garso Suėmėją

Tuo aparatu naudojantis bus galima pamatyti garsus.

Pittsburgh. Dr. S. Barton Sklar, kuris gimė Lietuvoje ir kuris tarnavo Amerikos kariuomenėje laike pasaulinio karo, kaipio signalų korpuso kapitonas, išrado phoneleskopą.

Phoneleskopas yra toks instrumentas, kuris gali suminti save įvairius garsus ir kuomet tas aparatas yra tinkamai apšviestas, tai su juo galima net pamatyti garsus, kurie banguoja ore vilnių pavidale.

Šis aparatas bus panaudotas suėmimui nereikalingų garsų koncertų salėse ir muzikos kambariuose. Su tuo aparatu bus galima padaryti ir daugiau moksliskų špų.

Dr Sklar yra išradęs ir užpatentavęs ir daugiau naudingų išradimų tarp jų skirtingos rūšies liginims lovą, kuri yra labai plačiai vartojama valdžios ligininėse.

Garbė lietuviams, kad iš jų tarpo atsiranda tokių žymių išradėjų. tik gaila, kad mes apie juos sužinome tik iš Amerikos spaudos.

## Po Lietuvą Pasidairius

DU MEILUŽIAI PASIVOGĖ GEN. HOFMANN'AS CEMODANĄ

Nakties laiku Kaune Tulpių gatvėje kriminalinė policija pastebėjo slankiojančius du nepažįstamus žmones — vyrą ir moterį. Pasižvalgęs, vyras kaž kur dingo, o moteris pasiliko sargyboje. Praėjus kiek laiko vyras grįžo čemodaną nešinas. Kriminalinė policija čia juodu abu ir sulaukė.

Sulaukčius paaiškėjo, kad tai yra Kazys Čepkauskas su savo meiluže Jarašūnaitė. Čemodanas buvo pavogtas iš Kazio Žebrausko batų dirbtuvės.

Čepkauskas 1922 m. už plėšimus Karo lauko teismo buvo nubaustas 15 metų sunk. darbų kalėjimo, šiemet vasario mėn. už vagystę 3 mėn. kalėjimo.

Abu meilužiai su kvota perduoti Kauno III nuov. taikos teisėjui.

### DIDEJA KLAIPĖDOS UOSTE JUDEJIMAS

Klaipėdos uosto judėjimas taip padidėjo, kad daugiau ir daugiau jaučiama sandelių stoka. Uosto Direkcija naudojasi ir laikiniais sandėliais, bet ir tai susidaro sunkumų prekių patalpinimo. Sandėlius Uosto Direkcija tik tada mano statyti, kad bus pabaigti uosto statybos darbai.

### PUSĖ BAŽNYČIOS STOGO UZDENGIA LENKAI, O KITĄ PUSĖ LIETUVIAI

Vilnius. — Varėnos vals. šiemet vizituojuojant mūsų parapiją, klebonas, pasitikdamas vyskupą, pasakė, kad Rudnios parapijoj yra net 300 lenkų. Iš kur tiek priskaityta lenkų, tik klebonui žinoma. Žmonės betgi negali suprasti, kodėl klebonas "didina" lenkų skaičių. Tiesa, klebonijoj dabar, be klebono, lietuviškai negalima susikalbėti, bet tai nereiškia, kad lenkų iš 100 padidėtų iki 300.

Pamaldos, nežiurint, kad lietuvių yra 1600, o lenkų 100 — 150, yra per pus. Lietuviai parapijiečiai, atvykus vyskupui nuėjo prašyti atitaisyti padarytą skriaudą. Bet vyskupas pasakė, kad jis nieko negalys padaryti, nes tai priklausa nuo arkivyskupo. Dabar, pav., reikia dengti bažnyčią. Lietuviai yra nusistatę apdengti tik vieną pusę, o kitai pusei neduosią nei skatiko.

Sako, jei pamaldos per pus, tai ir bažnyčios užlaikymas turi buti per pus. Tiesa, klebonui tas nepatinka ir jis tokius lietuvius vadina "bedieviais", bet lietuviui to nežiūrėdami, žada visame kame duoti bažnyčiai tik pusę, o kitą pusę tegu padengia lenkai.

Sako, jei pamaldos per pus, tai ir bažnyčios užlaikymas turi buti per pus. Tiesa, klebonui tas nepatinka ir jis tokius lietuvius vadina "bedieviais", bet lietuviui to nežiūrėdami, žada visame kame duoti bažnyčiai tik pusę, o kitą pusę tegu padengia lenkai.

## SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY  
Published by  
Lithuanian National League  
of America  
Consisting of 100 Branches, located  
in all princip. Cities of the  
United States.

SANDARA  
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.  
Tel. Calumet 3277

## APIE VYSKUPĄ MICHALKEVICIŲ

Lietuvos armijos karo mokslų žurnalas "Musų Žinytas" įdėjo žinomojo vokiečių generolo Maksimilijono Hofmano, vaidinusio didelį vaidmenį Lietuvoje 1915—1918 metais, atsiminimus. Tuose atsiminimuose charakteriškiausia vieta yra ta, kur gen. Hofmann'as kalbą apie tūmetinį Vilniaus diecezijos administratorių kun. K. Michalkevičių. Štai ką rašo gen. Hofmann'as:

"1918-IV-18 d. Vilniuje yra vyskupas Michalkevičius, kažkoks aršus lenkas, su kuriuo mums sunku sutikti. Jau keli mėnesiai stengiamės visokiems būdais jį nusikratyti ir jo vietoj paskirti lietuvių. Lenkai betgi turi daugiau įtakos Ryme, negu mūsų Užsieninių Reikalų Ministerija ir stengiasi prie to neprileisti. Religinę eisną Michalkevičius vėl išnaudojo lenkų demonstracijai padaryti. Po to įvykio, Liudendorfas neteko kantrybės ir gavome įsakymą prašalinti Michalkevičių. Tai įvyks rytoj ir aišku sukels didelį armiderį. Ar gi negalima buvo energingiau paveikti Rymo Kuriją, kad ji pašalintų tą žmogų? Jeigu visos pastangos buvo be vilties, tai ir aš esu tos nuomonės, kad reikia pavartoti prievartą. Turime tiems ponams parodyti, kad juokų nepažįstame".

Kaip matome, vokiečių generolas gana tiksliai apibūdino vyskupą Michalkevičių, kuris vokiečių okupacijos metu buvo suspendavęs lietuvius kunigus už pasirašymą memorijalo del Vilniaus.

## TRYS ŽIAURIOS ŽUDYNĖS.

Paskutiniu laiku Zarasų apylink. įvyko trys žiaurios žudynės. Prieš savaitę Zarasų apyl. gyvent. Butkaus bernas nuėjo į vakariuką ir ten susiginėjo su dviem broliais. Broliai abu parvertė berną ir padarė skylę pilve. Paskiau norėjo perdurti krutinę. Bernas krutinę užsidėjo rankom ir dėl to liko subadytos tik rankos. Sužeistas buvo paguldintas Zarasų ligoninėn ir ten mirė. Žmogžudžiai padėti į kalėjimą.

Petrūniškių gyvent. J. Padubiūkovas prie ežero nusišovė, esą kalti suirė nervai.

Vienas Zarasų miest. batšiuvis subadė peiliu laikrodininką žydą Sulmaną. Sužeistas nuvežtas Daugpilio ligoninėn.

Pr J.

Kaniukai, Varėnos vl. Birželio 4 d. sodžiujė buvo surtoštas lietuviškas vakaras. Suvaidinta tragedija "Aušros Sunys". Vakaras padarė gausiai susirinkusiai bublikai didelio įspūdžio. Po to publika sugiedojo tautos himną.

# JI PABĖGO

Pranas Kasparaitis

Novelė

Taša.

— Nelaimė, Fėlyte!  
— Laivelis?! Jezau!... —  
susūko pašokdama nuo žemės Fėlė.

— Nieko! Palauksime ryto pasislėpę salos daržinėje. Ryta perplauksim laikiniu plaustu tarpusali, o nuo Mažosios salos nusiirsim žvejų laiveliu. Ten jų visada yra, — ramino ją apglėbdamas Leonas, bet veitui.

— Kaip? Tarpusaliu plaukti silpnu plaustu?! O vėjas? O audra? O ryt — pervėlu. Į traukinį?! — suklykė ašarodama Fėlė, drebėdama iš baimės. Ji žinojo, jog jau dabar, nesulaukdami jos, tėvai nerimsta į greičiausiu laiku jie jau sukels visą sodžių ieškoti jų. Jie išieškos po visus ežero kampus, po visas salas. O Pirmiausia, — tai jai buvo aišku, kaip diena, — jie plauks į Didžiąją salą. O paskum gėda, paskum — nenuramdama širdgėla, keli balzgapai nelaimės metai ir mirtis.

— Ne! Nenoriu mirti! — suklykė staiga spiegančiai ji ir vikriai, lyg maža katytė, šoko ant Leono ir užmetė savo lėgvas rankas ant jo kaklo.

— Kas tau, Fėle?! Kam miti! Klausyk, — bandė nuraminti ją Leonas.

— Ne! aš neisiu namo! — vėl ėmė klykti ji, lyg mažas vaikutis.

— Niekas mus nevaro namo! Nurimk, Fėlyte! Pagalvosim verčiau, kaip dar šią naktį pasiekti stotį, — kramtė pirštus nusiminęs Leonas.

Stotis buvo kitame ežero krante, nuo Didžiosios salos į rytus. Apie keturis kilometrus nuo salos. Gal kiek ir mažiau dar.

Bet staiga atėjo jai nežmo niška mintis į mažą galvą ir ji, šviečiančiomis tamsoje akimis, pasakė nudžiugusi.

— Plauk ieškot laivelio! Plauk, Leonai! Renkis!

Tokiam beprotiškam darbui, rodos, niekas negalėjo ryžtis. Taip pat ir Leonas nebuvo pratęs dievinti kaprizingų meilužių užgaidų. Tam jis ir bernas buvo. Bernas greičiau nusispiautų, nei klausytų tokios kalbos. Bet dėl Fėlės, dėl jos! Kaž kaip nesamoningai Leonas išsitarė:

— Pamėginsiu.

O tam žodžiui išsprudus, jau viskas buvo baigta su svyravimu.

Kaip jis jau baigė nusirengti, — ji gėdlyvai nusigrįžo ir leido jam iš užpakalio atsisveikinant pabučiuoti, pasukutinį gal kartą, į sultingas lūputes. Pastovėjusi, pakol jis nusileido į vandenį, ji pribėgo prie kranto ir, pridengusi rankomis akis, grau-

džiai, šiurpulingai pravirko. Paskum pasižiūrėjo į tamsų ežerą. Ten toliau nuo kranto, bet laikydamasis jo matėsi neaiškiai, kaip brido ligi pusiau vandenyje Leonas. Pakilę didelės bangos kartais siekdavo jo krutinės. Paskum jis sustojo. Fėlė suprato šito sustojimo tikslą ir surėkė, kiek gali:

— Leonai, Leonai!

Bet Leonas ar negirdėjo, ar nesuprato jos žodžių, nes buvo stiprus vėjas, užė virė ežeras ir salos medžiai šniokšė užkimusiu balsu.

— Už-u-dž-d! — šūksė — Vėjas grėžėsi į pietus, tačiau kol kas buvo dar neramėsnis.

Fėlė pražiuro akis bežiurėdama, bet nieko valandėlė ežere nebamėtė. Leonas nuplaukė. Dabar ji galėjosi ir keikė save, kad pražudė Leoną, tai vėl tikėjosi jį pamatyti.

Pagaliau vėl pamatė ežere judantį mažutį taškėlį. Kas sekundė jis didėjo ir po valandėlės jau buvo galima aiškiai atskirti galvos, kojų ir rankų judėjimus.

Leonas grįžo. Be laivelio.

Kai visas sušalęs, drebėdamas iš šalčio ėmė kopti virve aukštyn, pradėjo kojas mešlungis traukti. Bet šiaip taip jis įlipo į salą ir apsiirgęs, puolė į Fėlės iškėstą glėbį.

— Leonai! — tiek teistare ji.

— Fėlyte! — jis bučiuodamas jos karštas lūpas atsakė.

— Blogai, — pridurė ramindamas savo jausmus Leonas.

— Ką dabar darysim? — rimtėjo ir ji šiek tiek.

— Eisim nakvoti. Kad rytoj nepramiegotumėm traukinio.

— Eisime, — ir nuėjo ji pirma, jis ją sekdamas, kaip labiau įpratusią salos tankyniu takeliais vaikščioti, į daržinę.

Šią šiurpią naktį, vėjui švilpant, ežerui urzgiant, debesiui šniokščiant, medžiam užiant ir netolimos salos baidamam vilkui staigiant, Fėlė išpažino Leono meilę. Paskum kurį laiką ji kietai miegojo šiltame Leono glėbyje. Leonas, tačiau, budėjo. Neatsidavė visai nakčiai glamonėjimui, nes turėj voisuomet budinti vyro protą. Nors buvo išvargęs labai ir miegas traukte traukė, bet vos tik akys spėdavo užsivožti, jis jas atmerkėdavo ir nuvydavo taip saldų miego svaigulį. Prie jo krutinės prisiglaudusi meili šilta Fėlytė, dar labiau jį svaigino.

Jau buvo praėję kokios dvi valandos nuo atėjimo jų į salos daržinę, kai į Leono akis pateko liktarnios šviesos spin-

dulėlis. Jis atsisėdo. Salos daržinė buvo aukščiausioje vietoje, pačioje jos viduryje. Leonas žiūrėjęs pro medžių tarpus pamatė nušviestą ežero paviršį netoli salos. Kelios liktarnios pakabintos ant burinių laivelių stiebų, supėsi ir mirgėjo. Jų šviesa atsimušė juodame ežero nakties vandenyje ir tamsuose debesyse. Tė viso jų Leonas prisikaitė penkias. Dar praėjo kelios sekundės ir jau girdėtis ėmė neaiškūs žmonių rėkavimo garsai. Tai buvo baisi pabėgėliams naktis. Tai didelė nelaimė plaukė tiesiai praryti jų.

## Ne Komedija, Bet Tragedija.

Lenkų laikraštis "Przegląd Wilenski" rašo "komedija komedijoj". Viena lenkė mokytoja, dirbanti Vilniaus-Trakų apskrity pradžios mokykloje savo laiške vienam pažįstamui taip rašo: "Dirbu viena klasėj ir turiu daug vaikų, apie 70, prie to ¼ lietuviai. Daug keblumų turiu kalbėdamas su jauniausiais (tur tas pat yra ir su vyresniais? Red.). Po metų betgi suprantu, ką į juos kalbu, geriau sakant tai mes vien iš kitų mokomės: jie lenkiškai, aš lietuviškai, nors sunkiai galiu ta kalba susikalbėti. Kaip jau minėjau, gyventojai didelė dauguma yra lietuviai.

Pati dėstau tikybą, vedu su vaikais rekolekcijas, ruošiu prie išpažinties, nors kunigas ir bažnyčia yra už 5 kil. Ruošiu su vaikais vakarėlius, na, ir žinant jų sunkumą kalboje (lenkiškoje), darome komediją komedijoje, gyventojai labai mažai reikalauja ir nesididžiuoja ir karštai kiekvienam aktui ploja.

Laikraštis nuo savęs priduria: "Štai turime pagal naują metodą komedija komedijoj — pedagogikos pavyzdį. Įdomi XX amžiaus metoda". Mes bet gi turime iš savo pusės pabrėžti, kad šita "komedija komedijoje" yra ne koks nors pripuolamas Vilniaus krašto sodžiaus gyvenime atsitikimas, bet rinktinis, tokių "komedijų" turime šimtus. Ir tai ne komedijų. Komedija gali rodytis anai lenkei mokytojai, bet jos mokyklą lankantiems lietuvių vaikams yra... tragedija.

— "V. R."

## "DIRVA"

\$1.00

8 pusl., didelio formato tautiškas laikraštis. Išėina sykį į savaitę.

Prisiųskit paprastame laiške \$1 ir gausit "Dirvą" per pusę metų. Metams \$2.

Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui, dykai. Prisiųskit sav ir savo draugų antrašus.

## "DIRVA"

6820 Superior Ave.  
Cleveland, O.

Garsinkitės  
"SANDAROJE"

## SPECIALĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Išplaukia iš New Yorko laivu PRESIDENT ROOSEVELT Birželio 24 d. Per Hamburgą

Trečios klasės laivakortės

New York į Klaipėdą.....\$107.00  
New Yorkas—Klaipėda ir atgal.....\$181.00

Nepriiskaitant taksus.

Ši ekskursija oficialiai rengiama vadovaujant.

### LIETUVIŲ AGENTŲ ASOCIACIJAI

KELEIVIAI į Lietuvą bus po priežiūra ir vadovyste gerai žinomų ekskursijų vadų, parinktų dėl jų prityrimų kelionėse. Tai didelis palengvinimas keleiviams uostuos, kelionėje ir laive.

Informacijoms apie laivakortes ir tt. kreipkitės į vietinius lietuvius agentus, kurių adresai čia nurodomi.

AMBRAZIEJUS, J.  
1730 Grand Street  
Brooklyn, N. Y.  
"AMERIKOS LIETUVIS"  
14 Vernon Street  
Worcester, Mass.  
BALUTIS, P. P.  
3327 So. Halsted Street  
Chicago, Ill.  
BARTKEVICIUS, P.  
678 No. Main Street  
Montello, Mass.  
BOGDEN, J. G.  
432 W. Long Avenue  
Du Bois, Pa.  
"DIRVA"  
6820 Superior Avenue  
Cleveland, Ohio  
GENDROLIUS, N.  
361 Broadway  
So. Boston, Mass.  
KAZEMBKAS, K. CH.  
797 Bank Street  
Waterbury, Conn.  
MOLIS, P.  
1730 — 24th Street  
Detroit, Mich.  
MIKOLAINIS, P.  
188 Sands Street  
Brooklyn, N. Y.  
RAUKTYTĖ, J.  
123 Milbury Street  
Worcester, Mass.  
SEKYS, J.  
276 Park Street  
Hartford, Conn.  
SIDABRAS, K.  
875 Cambridge Street  
Cambridge, Mass.

"NAUJIENOS"  
1730 So. Halsted Street  
Chicago, Ill.  
STULPINAS, V. M.  
3235 So. Halsted Street  
Chicago, Ill.  
"SANDARA"  
3236 So. Halsted St.  
Chicago, Ill.  
TRICOKAS, A. S.  
197 Adams Street  
Newark, N. J.  
URBAS, J. J.  
187 Oak Street  
Lawrence, Mass.  
"VIENYBĖ"  
193 Grand Street  
Brooklyn, N. Y.  
VASILIAUSKAS, J.  
814 Bank Street  
Waterbury, Conn.  
VELICKIS, A.  
502 South Ave.  
Bridgeport, Conn.  
VAINGORA, K. J.  
Franklin Savings Bank & Trust Co., Pittsburgh, Pa.  
VARASJUS, A.  
30, 12th and Carson Streets  
Pittsburgh, Pa.  
VITKAS, J. T.  
2701 E. Allegheny Avenue  
Philadelphia, Pa.  
VITKULAS, K. J.  
226 Park Street  
Norwood, Mass.  
ZOLP, J. J.  
4559 So. Paulina Street  
Chicago, Ill.

## UNITED STATES LINES

CHICAGO OFFICE  
Chas Kreilek, Gen. Agt.  
216 N. Michigan Ave.



GENERAL OFFICES  
45 Broadway  
New York City



## ŽIOPLIAI

### ŽIOPLIŲ DYKLAIKIS

Beslenkiojant po dyklaukio liugynus, štai netikėtai užėjau žioplių guštą. Maniau juos esant sovietuose, bet ne; jie kempina ant farmos — dyklaukiauja.

Vieta labai puiki ir gausi gamtos tvariniais: Vištų, oškų, kiaulių (pasak L. intel. liekanų), šunų kačių ir krailiukų su šeškais per pilnai. Tuoj už sodybos randasi apširni ir dumbolina bala. Čionai tai tikras internacionaļas, nes apštybė įvairių rūplių viršija net pasakiško Nojaus Arką — jai aš ją bučiau matęs!

Tie vandeniuose komunos piliečiai kurke, čirpe, grikiši ir ko ilgiau klausaisi, to vis gar siau girdi — tikras broliškas tarptautinės simfonijos orkestras; lyginai lenkų muzikos programos per radio.

Žiopliai sėdi, ruko ir šnekučiuoja:

Junkeris — Tai vyre, puikiausią dyklaukį šiemet čionai turiu. Kaip rojuje; tyku, malonu, kvepe — gamta žavėti žavėja.

Puszioplis — Nesuprantu, dėl ko tu mūsų išvažiavimą gamtos "dyklaukiu" vadini? Eiliniui piliečiui, manau, būtų dyklaukis, bet mums žiopliams, kurie iš beprotystės gišeftų sau garbę ir lobį darome, tai jokio dykumo čionai nėra. Mes besmageniams labai sunkiai dirbome — ir kaip!

Žioplis. — Dirbt tai ne naujiena, bet kad ką stebuklingo galėtume išsvajot, tai butume Trockio tikrais gizais!

Junkeris. — Man, kaip tam Jankeliui, jau atėjo gera mintis į besmagenę galvą. Tapšime divyriai kaip dangui, taip ir nat žemės!

Žioplis. — Ar ant Marso sumaniai persikraustyti su visu bolševikišku komunizmu?

Žioplis. — Šiemet mes turime išgalvot cudaunus dalykus, kad visą pasaulį nustebintum. Musų proto beprotystė ir besmagenišką karumą sau užsitarnaut.

Puszioplis. — Tik vyrai, imkimės karštai, galvatrukčiai keistenybes lošt.

Junkeris. — Aš jau turiu sau planą, kaip pakilti į padanges ir Nobelio dovaną gaut, jei tik judu pritarсите man atsisėsti į neliečiamojo diktatoriaus sostą.

Žioplis. — Panitno, vienminti! Mudu tave paskyrėme visam pasaulio amžiui netočenomu, vienrankišku diktatorium, ir gatavai su karuna, didesne už gaidžio skiauturę.

Junkeris. — Mat, turint valia ir neliečiamybę, aš išfigiuravau įsteigt propretit visame pasaulyje, su pagelba mordaturum.

Puszioplis. — Jei tik gerai išdegs. Mes gelbėsime jam tylėjimu — tai yra tyra beprotystės veikmė. Ir mūsų idejos kama-

ratas išloš Nobelio skiauturę.

Junkeris. — Mano planas kuklus, tinkamame laike visiem geistinas, apart keletos vietinių sudemokratėjusių piliečių. Bet šiem nėra čenciaus išsižiot, nes besmagenių spauda musų "adalaidą" gieda.

Su mano išgalvotu mordaturum, viso pasaulio skolas bus galima, pasak Ignos, tik mulkt, mulkt ir išbraukta. Rods da tame nepabaiga — su tuom nauju pabuklu, dar bus galima dadėt keletas šimtų milijonų dolerių prie tų dešities bilijonų dolerių išnaikintų, kaip kurie dabar žmonių grauzia. Tai biskį mordaturum, žaibo greitumu, ir be perkunijos, didžiausias kruvas buržujų išnaikys.

Žioplis. — O kam dar tas pridėckas milijonu dolerių reikalingas?

Junkeris. — A ha! Čia tai ir tupi žioplių filozopijaja; musų besmageniai nėra to, kas būtų virš gamtišku — Landemanu reikalingi pinigai budavojimui greitųjų kruzeļu.

(bus daugiau)



Ed Dudley, kuris laimėjo Vakarų atviro golfo čempionatą, su 280 kirčių del 72 duobelių.

## Skaitykite SANDARA

"SANDARA" tai veidrodis Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandara" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k. Jei dar neskaitytote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaitę džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik \$2.00. Įdėkite į laišką du dolerius, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą užregistruokite. Jeigu turitė Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygu. O jei prisiųsite Penkis dolerius pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams \$3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

## "Sandara"

3236 South Halsted Street,

Chicago

### Muzikos Žurnalas

# MARGUTIS

KETVIRTI METAI eina muzikos, dainų ir juokų mėnesinis žurnalas su gaidoms del mažų pianistų, del dainininkų, del chorų, del dainų mylėtojų ir del visų lietuvių, kurie myli lietuvių liaudies dainas.

Už \$1.00 gausite 8 Nr. Metams kainuoja \$1.50. Dovanų duodama "Margučio Kalendorius", pilnas juokų, burty ir kitokių durnalų.

Pinigus siųskite paprastam laiške sekančiu adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

# Širdingoje Latvijoje

Taša.

Margumas drapanų, kai chorai pirma praėjo publikoje, ir tas entuziazmas, kuriu tai sutikta, žavi ir užkovoja širdį. Viduryje estrados plevešuoja Latvijos vėliava su Lietuvos ir Estijos.

Vakare "Studentu virtuve" Vermano darže suglaudžia prie stalų mūsų šaulių, studentų, vienybiečių ekskursantus. Atsirado ir mūsų provincijos žurnalistas, kuriuos kvietė latviai. Rygos latvių choras dainuoja; visi šoka. Maišosi "Ka tu tici", suktinis ir net kai kurių širkys. Visi kaip namie.

Rytą mūsų žurnalistas išveža garlaiviu apžiūrėti uostą. Matome naujai statomą tiltą geležinkelii ir pajūrį, susipažįstame su darbo smulkmenomis. Paveža į atvirą jūrą, truputį pasupa, matosi kitas laivas su visais kitais mūsų ekskursantais. Grįždami palipame į vieną šviturį, vėliau sustojame Ziemeļblazme, istorinėje vietoje. Didelis namas teatru, susirinkimams, statytas latvių kovotojų prieš priespaudas, kuris yra pasakęs, kad jis pastatys namą, kurio niekas negalės išgriauti, kaip pasipriešinimo dvaisios. Betonas namo sienose ir tvirtumas latvių širdyse tą įrodė: ten stovi nepajudinamas latvių kultūros židinys. Pats steigėjas arti palaidotas.

Vakare vėl dainų šventėje ir vėliau vienybiečiai "Šikšnosparnyje" operoje, kiti šaulių choro atskirame koncerte. Operos vidus senesnės statybos, bet scena įrengta naujoviškai: veiksmai gali būti be uždangos kilnojimo ratu su visu kuo tuojau atsukami. Susidaro nepertraukiamas išpuodis.

Birželio 22 dienos rytą žurnalistas apžvelgia Seimą ir iš auto kluibo - automobiliais nuveža į Kemerius, pakeliui sustojus ukio gražioje mokykloje, kurioje sutinka su išskabintomis latvių lietuviečių estų vėliavomis, širdingais paaiškinimais, pusryčiais. Estai teturime vieną, jis kalba vienas, o mes pasivaduojami. Kemeriai - didžiulis sveikatos fabrikas. Malonus vedėjas smulkiausiai išaiškino ir aprodė visą jo veikimą. Įrengimai kai kurie pralenkia užsienius, daug padaryta, dar daugiau bus padaryta.

Remia valdžia. Labai naudingas buvo mums šis apsilankymas, kol Lietuvos kurortai tebėra tvarkymo buklėje. Kurhauze gražiai vaišinti grįžome apie devintą valandą ir dar radome dainų šventės pabaigą. Dainininkai su klausovais susiliejo iš vien dainavime, nerimo chorai kviesdami ir sveikindami dirigentus, matėsi gyva latvių dvasia. Ilga eilė chorų ir gražiausias drapanos buvo viešai apdovanos. Vyras ir moterys su gražiausiomis drapanomis pradėjo žmonių tarpe, išsukdami sveikinimo triukšmą. Ryškiai galima atskirti drapanas pagal Latvijos dalis. Bendrai, ir publikoje matosi, kad tautiniai rubai latviuose daugiau perimti kaip pas mus.

Žurnalistas kitą rytą automobiliu važiuojo į Jelgavą, kur cukraus fabrike ir Lietuvos runkeliai buvo perdirbami. Dabar fabrikas neveikia, nes bendrai - tai sezoninė įmonė, bet numatoma net iki 9 mėnesių darbo su-

laukti, o toliau jau kalbama apie dar trejetas tokių fabrikių statymą, nors pirmą del šio vieno daug ginčytasi. Vėdėjas supažindino su visa pasaulio "cukrija": skaitlinėmis išaiškino cukraus gamybą vartojimą visur ir tt., aprodė daržus, darbus. Vaisino pusryčiais, davė atminimui po maišelį cukraus.

Kitą dieną atskirame 2 klasės vagonė išvykome į Konežę. Ten apžiūrėta gražumai ir pakeliui vaishiname atvykome buti latvių tradicinė Joninių šventijė. Vakare teko matyti, kaip Rygoje prie Dauguvos žmonės pla ka vienas kitą nendremis per kur patenka (vyras moteris ir atbulai), o čia sėdėjome prieš skobnies su tradicinio žaliu mlynų vainiku ant kaklo, valgėme tradicinį surį, buvome apstatyti tos dienos dainose minimu alumi ir traukėme "Liho!" (žodis, reiškias džiaugsmą, saulę, gyvenimo laime). Matėsi lietuviškos dainos su latviškomis ir mūsų žurnalisto širdys su latviškomis, net latvitiškoms. Šokta, sunkiai išsiskyrta, zutomobiliuose dainuota ir nors stotyje turėjome savo vagonę, bet kai kas tuo gulėjimu ir nepasinaudojo: Ta naktis latviams nepritaikinta miegui, paparcio žiedas turi rupėti.

Rytą nuvežė į Plavyną. Ten sutiko miesto atstovai, aprodė gražumus ir kitą, lankėme visu buriu rašytoją Jaunsudrabinš (išvertusj Vaicaicio "Tuščias Pastangas") ir senutę Prusienę, "Kunigo Kairio" autore. Automobilius vykome pro Krustpili, ten sutiko ir vaishno miesto atstovai, pro Livanus (vėl tas pats), pakelyje vėl sulaukė prie Joninių skobnies viename ukyje, žiurėjome vieną pavyzdingą latvių savanorio ukį ir priragavę daug skanaus surio ir kito ko vakare pasiekėme kurorto vietą Pogulanką arti Daugavpilio ir ten gavome kambarius poilsui. Reikia turėti galvoje, kad posakis "buvome sutikti ir vaishinti" yra tik griaučiai, nes visur lydėjo toks nuosirdumas ir taip kreipė į mus domėsi, kad sunku apsaityti - įvairūs atstovai norėjo mums kuo daugiau malonumo padaryti ir visur gausiai lydėjo.

Pailsėję rytą nuvykę į Daugavpili apžiurėjome miesto valdybą, miesto spaustuvę, vandentraukį, geležinkelių dirbtuves, beprotnamį ir tt. Klube iskėlė vaishes. Prieš tai visus žurnalistas maloniai pavaisino (dieną) Lietuvos konsulas Daugavpilyje. Vėlai išsiskyrstėme.

Pakelyje į Daugavpili ankščiau matėme elektros stotį prie Aiviekstės upės ir užbrėžtus planus naujai stočiai ten pat. Taip pat žiurėjome vieną vyno dirbtuvę, kurioje nau dojami Latvijos vaisiai.

Vėl rytą išvykome į Kraslavą. Tai labai graži vieta Latgalijoje. Jeigu ji butų arčiau prie rygos, tai butų geriausiu Latvijos kurortu, bet ir dabar iš to atžvilgio ji nėra užmiršta. Apžiurėjome seną katalikų bažnyčią, kurią aprodė ir aiškino lietuviška kalbą kunigas. Prie bažnyčios yra didokas senas knygynas. Bažnyčioje randasi vie no šventojo relikvijos, kurios, kaip išskalbėjau su vienu miesto valdybos žmogumi, turinčios geros reikšmės miestui, nes per tų relikvijų lankymą kylas miestelis. Apžiur-

ėjome vėl gražią mokyklą su sodu; kuriame senovės pilies liekanos ir puikus reginys nuo augštumos. Žiurėjome vilnų karšyklą. Klūbė vai šino miesto šeiminkai. Vaisės ir tos Lietuvos ir Estijos vėliavos šalia su Latvijos, kurias matėme dar pakelyje į Daugavpili, ir kurios buvo iškabintos kur nors prie miško ir panašiai, rodė, kad priėmi muose ir mūsų laukime buvo labai daug nuosirdumo, o ne oficialumo.

Iš gražiosios Kraslavos pasileidome į Dagdą. Ten jau mūsų laukė Rezenkės ir Ludzos atstovai. Gražus ežerų, miškelių ir kalnuotų vietų reginys tiesėsi ties mūsų žvilgiu. Pavaizavo iš Dagdos lietuviška kalbą kunigas, o kitas pakelyje sustabdes vaishi no žurnalistas, tuo tarpu kai apžiurinėjau su savo automobilio laikytoju vieną varginą esamas valsčius pasitiko vėliavomis ir atstovų kalbomis. Labai iškilmingai įvaiziuome į Ludzā. Visas miestelis plevešavo vėliavomis. Sustojome labai didingoje mokykloje ir po apsiprausimo buvome kludbe, kuriamė orkestras griežė maršą sugriežė himnus ir buvome supažindinti su eile vietos veikėjų ir simpatingų latviučių iš Latgalijos. Tokias vaishes tik labai artimiems tedaroma, todėl apas visų buvo pakiles, tuo labiau, kad ji galėjo plėsti, tie, kas norėjo, šokiuose didelėje saleje. Išleptintj gerokā laikā grįzome po kelius išėstis.

Rytą ten pat suruošė pusryčius, po kurių buvo atsisveikinimas. Išvykome. Malnavoje sustojome ir ilgai apžiurinėjome pieninės didelį įrengimą, gyvulius, daržus (augina ir vynuogij) ir per didelį rusį, kuriame vaishno savo vyno dideliais puodukais, patekome ant to paties vyno su užkandžiais, kuris buvo ant skobnies. Labai malonus mokyklos vedėjas aiškino apie mokyklą, sakytā kalbų, atsi sveikinant matėsi išsiputę kišeniai - tai kai kas turėjo vyno butelius: "kelionei"...

Pakeliui truputį sustojome Rezenkėje, o toliau keliaudami vienoje vietoje užtikome gaisrā, kurį keleiviai uždvyriškai gesino. Degė pirtelė, buvo šeštadienis. Vėl žiurėjome ukio mokyklā ir buvome vaishinami. Vėlai sugrįzome į Pogulankā. Ten jau buvo senai prasidėjęs spaudos balius, tam tyčia ruoštas. Mums teko (su estu) rinkti spaudos baliaus gražuolę. Pirmą kartą gyvenime teko toks kilnus darbas dirbti ir todėl mūsų vadovas Rozenbergas prisegė po didelį ordėnā ant krutinės, kaip rinkėjas. Iš griežikų estrados iškilmingai buvo paskelbta esanti šių metų spaudos baliaus gražuole Ekaterina K., orkestras sudrožė "tušā" žodžiu - kaip koks anglų Parlamento atidarymas. Gulti ē jome nevienodai, nes plati šokimo vieta laukė ir kurhauze kai kā paliko, nors ir buvome pavargę.

Rytā iškeliauvome į Ilukstē. Miestelis labai menkutis, buvęs visai sudaužytas, bet pradžios mokyklā tokia, kad Rygoje butų matoma iš tolo. Apžiurėjome. Nuvykę į Asarę, ir papusryčiauvę dalyvavo iškilmingam pamėnėjime prie lietuvių ir latvių paminklo. Ilukstēs aizsargų dalis turėjo savo parādā, buvo iškilmingai apdovanosoti jų dalyviai kovose drauge su lietuviais nepriklausomybės pradžioje (Lietuvos prezidentas Smetona atsiuntė

# Sveikatos Dalykai

Rašo Dr. S. Šlakis

## SVEIKATOS PASTABOS

Svarbiausiu šaltiniu ligų yra bakterijos, pasiekęčios kuną per burnā, tonsils, gerklę ir nosį. Nelaikykite sugedusius dantis, nes jūs galite už tai užsimokėti gyvastimi. Galvos skausmas daug reiškia. Neužvilkite galvos skausmo. Akimis nesveikaujant, išegzaminuokite jas, gal reikia akinių ir tuomi palengvin site nervų energijā.

Pripratinkite odā prie oro atmainų su šaltomis vanomis. Gerklę ir nosį egzaminuokit, kad pataisytumete, visus ne-normalumus. Tuomet jus reičiau šaltį pagausite.

Vyrams bei moterims nuo 45-55 metų yra permainos amžiaus periodas, kuriame kiekvienas yra sprendžiamas ar gali tęstis savo kartoje.

Vienpusiškas smegeninis darbas, kaip tai per daug darbo - permažai poilsio; arba per daug poilsio, o mažai darbo, yra nesveika. Žmogus užsiėmęs galvos sunkum darbu diena iš dienos, reikalauja fizinio darbo

jiems Nepriklausomybės medaliu), buvo uždėtas ant paminklo ir ekskursantų paminklas.

Iš čia važiuoju į Subatā, prie pat Lietuvos sienos. Vaisėse radome Lietuvos atvykusių generolā ir kitus karininkus, su kuriais vėliau buvome nuvykę į kapus, kuriuose buvo palaidoti lietuviai kariai. Ant karių kapo uždėjo vainikus vietos gyventojai ir lietuvių vietinis organizacijos skyrius. Kalbėjo kunigas, pastorius, kuris prieš tai laikė pri-taikintas pamaldas artimoje bažnyčioje, Lietuvos konsula-tu Daugavpilyje atstovas, Vilsonas - iš Latvij Lietuvos Vienybės Draugijos, kuris vi-žā laikā žurnalistas lydėjo ir prie kiekvienos progos reiške žodžiu didelės simpatijos lie-tuvių ir latvių artėjimo dar-bui.

Po šių iškilmių ant kapinių pakeliui patekome į vakarie-nę, kurioje mūsų karininkai pasiliko, o žurnalistas išvyko į Daugavpili. Vakarieneje lat-vis karininkas vienas ir kitas kalbėjosi lietuviskai, taip pat lietuviskai kalbėjo ir mūsų fotografuotojas prie pamink-lo Asare, kame dalyvavo ir buvęs Latvijos karo ataše Kaune pulkininkas Indans. Naktį atvykome į Daugav-pilo stotį ir vėl sulipome į an-tros klasės vagonā, kuris jau antru kartu tik mūsų vienų buvo naudojamas. Rytā atsi-sveikino žurnalistas su kolego mis latviais Rygos stotyje ir tą pačią dieną šieuličiai ir estas buvo savo vietose. Vi-a kelionė paliko neisidildomą įspudį. Liho... Lai dzijo! sveiks!..., Valio!..., Elagu!... dabar atrodo, kaip ir iš vieno leksikono; nusitrynė griežta siena tarpe jų.

del atmainos ir poilsio smege nims - lovos taip sakant. O tas, kuris dirba fiziniai, rei kalauja del atmainos ir poilsio protiški uždavinių, kad palaikyti kuną lygsvaroje. Nei vienas neužgema su džiova ir labai retai ta bakte-rija pereina kudikiui iš tėvų. Bet arti gyvenant su džiovi-ninku, nuo jo užsinklečia ir kiti. Džiovos bacilos įeina į kuną ir radusios sau tinkamā dirvā pradeda augti ir plėto-tis. Saugokitės džiovininkų, kurie nepaiso apie kitų svei- katā. Džiovininkas, kuris da-boja apie spiaudulį ir jį tin-kamai sunaikina, nėra pavoj-ingas draugijai. Spiaudulys, čiaudulys ir kosulys džiovi-ninko, neša su savim ligos bakterijas. Dabokitės nuo už-krėtimo kitų sveikų ypatų. Visi vaistai išgydanti džiova, yra monai. Nepartartina var-toti jokių vaistų, nes jie yra mažos vertės. Pagydymas džiovos, kaip ir ja užsikrėti-mas, priklauso nuo oro. Ty-ras oras, saulė, geras sotas valgis, pilnas poilsis ir mie-gas; vengimas pailsimo fiziš-ko bei protiško darbo ir ru-piesties yra tikriausi vaistai nuo džiovos. Geras persėgėjimas yra periodinis egzaminas del anks tyvo surādimo džiovos žen-kų. Liudna sužinoti, bet tiesa yra, kad saugumas ieško pa-gelbos, kuomet liga jau toli prasiplatinus kune. Tada yra pervėlai gydysis. Taip vadinamas reumatiz-mas, neuritis, sciatica, neu-ralgija, lombago ir panašūs skausmai tankiai yra pasėka vietinės ligos arba infekcijos tam tikroje kuno dalyje, ku-ri yra sunku surasti. Užsisenėjusios atmainos šir-dyje arba kraujo gyslose pa-gimdo tokias vietines infekci-jas, padarant didelį arba ma-žā kraujo spaudimą. Papras-čiausios tų infekcijų vietos yra dantų šaknyse, tonsiluose, vidurinėje ausyje ir viduje galvos kaušo. Rečiau dar ran-dasi tokios vietos irgi repro-dukcijos organuose, tulžyje, puslėje, appendike, žarnose, nesveikuose sanariuose, užsi-senėjusiose žaizdose, ypatingai prie kaulų. Tulžies puslė, appendixas ir žarnos yra vie-tos užsikrėtimo infekcijos. Bet šios vietos duoda tam ti-klus ženklus per gamtā ir at-kreipia ligoņio atydā ieškoti pagalbos ir sužinojimo savo ligos. Žinoma, tokios infekcijos, kur jos nebūtų, yra pavojin-gos kunui ir turi buti praša-lintos. Ir jas geriausiai galima surasti per periodiškā ekzami-navimo kuno, nors sykį į metus. Per tokį egzaminavi-mā tik gali surasti kuno silp-nybes ir jų pašalinimas: pai-gins žmogaus amžių ir su-stiprins sveikatā. O sveikame kune, gyvena ir sveikos min-tys.

Numažintos į Abi Puses Ka'nos

**Į KAUNĄ IR ATGAL**

PER HAMBURGĄ

**\$173.50**

U. S. Karo Moke čiai A skirti

TRECIA KLASE ANT VISŲ MUSŲ ĮAIVŲ

Pradedant RUGPUICIO-AUG. 1 D.

Del informacijų kreipkitės į lokalius mus agentus

**HAMBURG-AMERICAN LINE**

177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.

# Kaip Atrodo Palanga Vasaros Metu.

Siemet, ypatingai spaudoje, imta giri Palangos kurortas. Esą visa eilė padaryta stambių pagerinimų, papuošimų ir taip panašiai.

Tikrumoje Palangos vaizdas visiškai nėra pasikeitęs. Juros tiltas, mėgiamausia saulėlydžiais pasivaikščiojimo vieta, baisiai liudnai atrodo. Kur po žiemos visiškai truko lentų, ten naujos įstatytos, bet kur lentos tik dalinai išpuvusios taip ir paliktos. Nuo išsukimo visiškai tiltas uždarytas: "atramos ir lentų grindinys nuimtas. Jaunųjų palangiškių padaryta tamba; kur jūros skautai kas vasarą rengdavo sporto šventę, irgi nėra. Birutės kalnas ir aplinkinis miškelis jokio pagerinimo ar papuošimo siemet nematė.

Maudymosi vietos virvėmis aptvertos. Tačiau, turint galvoj tam išleista pinigų suma, naudos iš to maža.

Juk, kai oras gražus, budi pora laivelų. O kai smarkesnis vėjas ir pakyla didelės bangos, maudosi visai maža žmonių.

Bendrai Palangos vasarotojai nepatenkinti virvių užtvėrimų, nes tai varžo "maudymosi laisvę". Kai kuriuose vasarnamiuose atlikta tik reikalingiausias re-montas: pastatyta pora naujų vasarnamių; kambariai šiek tiek atpigę.

Kurhauzas siemet tik tiek "pagerintas", kad saleje pristatyta daugiau staliukų. Šokti vietos palikta maža. Bendrai Kurhauzo administracija, kaip ir visų palangiškių, yra vienas principas, butent: kuo daugiausia išspausti iš vasarotojų pinigų. Pavyzdžiui, užėjimą imama 2 litai; jėjus galima sėstis tik už staliuko, prie kurio tuoj ateina kelneris ir turi užsakyti ką nors.

Liepos 10 įvyko balionių (puslių) balius. Turėjo tik tas teisė šokti, kas turi balioną, bet kiekvienas stengiasi kitų balionus sunaikinti (nuolatini Kurhauzo lankytojai tą

darbą stropiai dirbo). Visur gi skelbiama: Jei kas šoks be balionių, muzika sustos griežu si. Balionių galima pirkti ka-soje"...

Turint storą piniginę Kurhauzas yra vienintelė vieta kur galima jaukiai praleisti laiką ir pasiklausyti gražaus p. Hofmeklerio vedamo orkes-tro.

Kai blogas oras, vasarotojų gyvenimas nuobodus. Y-pač nėra kas veikti iki piet. Teniso aikštelė tėra tik viena.

Vasarotojams išėjo du laik raščiai: "Palangos Pajuris" ir "Pliažas", abiejų po du numerius. Tačiau jų pasisekimas menkas. Šiaip laikraščių Palangoj dabar daug išperka.

Į Palangā vasarotojų suva-žiavo nedaug, nors kitur lie-tuviškos jūros nėra. Be to, čia yra ir gražių vietelių. Y-pač gražus reginys nuo jūros tilto, kai saulė nusileidžia į jūrā. Kas vakarā 16-19 val., Birutės miškely groja ulanų pulko orkestras.

## Sala Del Paukščių.

Tulas Airijos turtuolis ir didelis paukščių mylėtojas norėdamas pagarsėti nupirko Sv. Kildos salą ir pavedė ją laukiniams paukščiams.

Ši sala yra netoli Airijos ir yra septynes mylias aplinkui. Pirkėjas mano palikti tą salą jos natūraliame stovyje, nekeičiant jos išvaizdos jokiais būdinkais nei skirtingais augalais, taip, kad ji pasilik-tų nuolatine buvainę paukš-čių, kurių ten didžiausi bu-riai sulekia.

Nors turistams bus leista tą salą aplankyti, bet nei vie-nas žmogus negalės ant jos apsigyventi.

Medridas. Šiuo laiku Sevilės mieste yra visuotinas dar-bininkų streikas. Apie 4000 streikierių pra-dėjo muštis su policija, ir iš-dava to mušio buvo trys už-teisė šokti, kas turi balioną, bet kiekvienas stengiasi kitų balionus sunaikinti (nuolatini Kurhauzo lankytojai tą



# Bus Gera Proga

Lietuviams pasinaudoti, atsiėmus nuosimčius ant savo pādėtų ant taupymo vidurmiestyje pinigų ir vietoj laikyti ant 3-čio nuosimčio tokiose vietose, kurios yra nusistatę neremti mūsų tautā, nedaryti jokių paskolų nei Jums nei Jusų draugams, tai bus gera proga pasidėti ant 6-to nuosimčio, nusiperkant geros rūšies, pirmus ir užtikrintus morgičius.

Šiandien didžiausios milijoninės kompanijos išvarė daug mūsų tautiečių iš biznio su staku, o dabar bando išvaryti iš nuosavybių-praperčių, neatnaujindamos morgičių ir nedarydamos paskolų mūsų tautiečiams.

Del to gi susipraskite ir nepraleiskite progos pakol nėra pervėlu. Del Jums reikalingų žinių ir teisingų patarimų kreipkitės į savo draugiškā, teisingā ir tvirtā įstaigā -

**UNIVERSAL STATE BANK**

3252 South Halsted Street, Chicago.

# SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly  
Published Weekly on Friday by the  
Lithuanian National League of AmericaEditorial Office:  
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277SUBSCRIPTION RATES:  
\$2.00 per year in the United States  
\$3.00 per year in Canada and all  
foreign countriesEntered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post  
Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia  
Amerikos Lietuvių Tautinis Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.  
Užsakymo kainaSuvienyotose Valstijose metams .....\$2.00  
Užsienyje metams .....\$3.00SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS  
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.  
Vyriausia šalis valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreikianti  
savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gy-  
ventojų — vyrų ir moterų.Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio  
bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.  
Visuotinis bepalikimas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe  
Lietuvos ir išsvijojus lietuvių.Kuoartimiau broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijojus  
jungtinės Valstijos ir kitose šalyse.  
Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj  
plačiausiu — "demokratybės principus."Visiems užėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir at-  
skrymas tikybinio veikimo nuo politinio.  
Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Kou-  
stitucijai.Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priagauginti Lietuvos kari-  
tą — jaunomenei, išauklėti sveiką, apviestą ir tautiškai susipratusių.  
Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais —  
Mes be Vilniaus nenurimsim.

## REFERENDUMAS TENUSTATO LIETUVOS TVARKA.

Mes turime nepriklausomą valstybę ir turime valdžią. Bet jeigu koks svetimtautis paklaustų musų kaip bus renkamas sekantis Lietuvos prezidentas, tai nežinotumėm ką atsakyti. Kaikuriuose šalyse prezidentus renka seimai; kitur patys žmonės visuotinu balsavimu. Bet Lietuvos nei vienas nei antras budas nebandomas vartoti ir paprasti piliečiai veltui laužo sau galvas norėdami rasti atsakymą į tą svarbų politinį klausimą.

Galimas daiktas, kad p. Smetona yra tinkamas prezidentas. Bet jis juk nebus toj vietoj amžinai; kas nors jį turės pavaduoti. Nejaugi prasišalinus p. Smetonai reikės vėl ieškoti tokių karininkų, kurie but pakankamai drąsus surasti mums kitą valstybės galvą.

Bet visi žinom, kad kariuomenės maišymas į vidurinę politiką nėra girtinas apsiereikimas. Tas ją silpnina, skaldo į grupes ir įkaitus jausmams gali kilti kruvini susirėmimai. Kariuomenės užduotis yra saugoti kraštą nuo išorinių priešų, bet ne remti vieną partiją ir spausiti kitas.

Vargiai ar galima sutikti, kad Lietuvą valdytų mažą grupelę privilegijuotų asmenų, kurie vieni tik gali balsuoti, rinkti ministerius, prezidentą. Likusieji gi 97 nuoš. piliečių atstumti nuo visko kaip netinkami ir neištikimi.

Bet anoji pusė atremia šiuos užmetimus labai paprastu būdu: "Lietuvos žmonės pilnai patenkinti esama padėtimi". Bet iš kur jie tą surado? Kadangi jokių balsavimų tame reikale nebuvo, tai ir pats pareiškimas apie pasitenkinimą lieka tik spėliojimu iš akies, ir tai labai menku.

Prašalinimui visų abejonių, valdžios šalininkai turėtų paskelbti laisvą referendumą ir duoti progos žmonėms aiškiai pasisakyti ar jie pritaria dabartinei tvarkai, ar norėtų gražinti demokratiją. Jeigu teisingi balsavimai parodys, jog didžiama gyventojų sutinka palikti prezidentu p. Smetoną ir pritaria jo įvestai sistemai — labai gerai; tegul jis būna dar keturis ar penkis metus. Tokia mat žmonių valia. Bet jeigu šalies nuosprendis būtų priešingas ir didžiama pasisakytų už demokratiją, t. y. už valdžią, kurią pastato ir kontroliuoja seimas, tuomet p. Smetona turėtų paskelbti rinkimus į seimą ir visą valstybės aparatą atiduoti piliečių išrinktiems atstovams.

Sakyti, kad žmonės mums pritaria ir bijotis jų balsavimo, gana keista skaba. Čia iškeltasai referendumo sumanymas gražiuoju išrištą tą ginčą, kuris šandie drumzdžia Lietuvos vidurinę gyvenimą ir sukelia tiek tarpusavinės neapykantos.

## LENKIJA NAUDOJASI KITŲ NELAIMĖMIS.

Vokietija pergyvena sunkų ekonominį krizį. Daugelis dirbtuvių uždarytos ir keturi milijonai bedarbių reikalaujį pašalpos. Auksas ir kitokis turtas išplaukė atmokėjimui karo skolų. Valdžia nebesurenka ganėtinai taksų, kad padengtų išlaidas ir yra pavojus visai šaliai bankrutuoti.

Vokietijos vadai puola šen, puola ten, saukdamiesi pagalbos. Amerika ir Anglija sutiktų pagelbėti ir duotų naują paskolą. Bet be Prancūzijos neapsieisi, kadangi ji turi sukaupti galybes anksio ir grąšo pirštu net pačiai Anglijai. O prancūzams ne daug galvoj buvusį priešų vargai. Kuo labiau kentės Vokietija, tuo mažiau ji bus pavojinga. Kad gauti iš prancūzų paramos, Vokietija turi pasizadėti neliesti Lenkijos sienų ir nestatyti laivyno Baltijos juroj. Kadangi tos sienos

neteisingai pravesta, tai joks vokiečių negali sutikti palikti jų taip kaip dabar yra. Vokietija padalinta pusiau lenkišku koridorium negali plėtotis ir stiprėti ekonominiai.

Dabartiniu laikų tarp šių dviejų šalių eina stiprios varžytinės Baltijos juroj. Vokietija turi pasistačius du nedideliu šarvuotus laivus, kurie turėtų palaikyti susisiekimą su Rytų Prusais, jei kada nors kiltų karas. Lenkai gi, stotasi Prancūzijoje du pavandeninių laivų ir jei gaus pinigų, tai užsakys keltą kitos rusies. Žodžiu, lenkai nori turėti pirmenybę juroj. Štai del ko lenkai netiesioginiai spriasi, kad skolinant vokiečiams pinigų išgauti iš jų pažadą, jog jie nebestatys daugiau laivų ir leis Varšuvai valdyti pakrantes.

Su didele iškilme lenkų užsienių reikalų ministris Zaleskis pareiškė, jog Lenkija neatduos be karo nė vienos pėdos savo žemės. Reiškia, ir musų Vilnius turės pasilikti lenkų globoj iki kieno nors galingas kardas nesuduos jiems į pakaušį. Jeigu Lenkija iškalno atmeta visokias taikos derybas atitaisymui kitiems padarytų skriaudų, tai tuomet ištikro kas nors išsitrauks kardą ir eis ieškoti teisybės.

## Apžvalga

### DEL INCIDENTO SLA. CENTRE.

Peštynės tarp moterų daug rečiau tepasitaiko negu tarp vyrų. Už tai jos ir atkreipia platesnę domę. Ponios S. Vitaitienės užpuolimas ant SLA sekretorės p-lės Jurgeliutės pereinam penktadieny sukėlė kalbų beveik visose lietuvių kolonijose.

Istikro, panašūs įvykiai tenka apgalvėti; ypač, kuomet del jų teko nukentėti p. Jurgeliutei. Šiame atvejūje musų simpatija yra jos pusėj.

Šis netikėtas incidentas, matyt, taip visus sujudino, kad į New Yorką atvyko pats p. S. Gegužis, o SLA. vice-pirmininkas p. A. Mikalauskas Pildomosios Valdybos vardu suspendavo "Tėvynės" redaktorių p. S. Vitaitį. Padėtis tampa gana komplikuoata.

Kiek mums žinoma, ponias Vitaitienė yra karštama budo ir nevisados suvaldo savo jausmus. Į SLA. sekretorės ofisą ji atėjo reikalauti darbo. Kuomet tas buvo atsakyta, p. Vitaitienė puolė ant Jurgeliutės ir gerokai sužeidė, taip, kad ją reikėjo nuvežti ligoninėn.

Apart čia paduoto, yra dar kitokių aiškinimų. Kuris jų teisingiausias, sunku pasakyti. Taipgi dar nėra nušatyta ir "Tėvynės" redaktoriaus p. Vitaitio kaltė. Suspenduojant jį, greičiausia buvo vadovaujama principu, kad vyras atsako už savo žmonos darbus.

Reikia tikėtis, kad SLA. nariai perdaug neišsigaš del šio incidento. Kaip jis būtų nemalonas, tačiau, kuo greičiau jį užmiršim, tuo bus geriau.

### "LIETUVIŲ DIENA" WISCONSINE.

Musų katalikų veikėjai, norėdami padaryt sau daugiau biznio, garsina kaipo "Lietuvių Diena" paprastą bažnytinį kermosį.

Sekmadienį, liepos 26 d., Racine, Wis. buvo surengta panaši "iškilmė". Pirmiausia žmonės susirinko į vietinės parapijos bažnyčią pasimelsti. Užsibaigus pamaldoms visi nuvykė į parką, kur dainavo, šoko ir linksminos. Pasak "Draugo" svarbiausi dalyviai buvo:

"Sheboygeno klebonas gerb. kun. J. Šlikas; Milwaukee's ir Racine klebonas, gerb. kun. A. Balinskas, Kenoshos klebono pavaduotojas kun. K. Matulaitis ir svečias kun. M. Urbanavičius."

Ašku, kad šitokios rusies parengimas negalima vadinti

"Lietuvių Diena", kadangi joj dalyvavo išimtinai bažnytiniai. Nejaugi katalikai sarmatinasi savo vardo?

### RYTŲ SANDARIEČIAI

Apie vidurį sekančio mėnesio A. L. T. Sandaros Conn. Valstijos apskritys rengiasi plačiai pasirodyti prieš vietinę lietuvių visuomenę.

Rytinių valstijų sandariečiams tenka begalo svarbi užduotys palaikyme laisvo tautiško judėjimo. Didžiumą dalį darbo jie atlieka savistoviai ir gana plačiose rybose. Savo tarpe jie turi pasižymėjusių veikėjų, kurie per ilgus metus stovėjo musų organizacijos priešaky ir visuomenės reikalams atidavė geriausią savo gyvenimo dalį.

Reikia tik pageidauti, kad dvi sandariečių grupės—rytai ir vakarai dirbtų sutartinai, pasišventusiai; vieni kitus remdami ir pilnai pasitikėdami. Nežiurint į sunkias gyvenimo aulinkybes, kuomet beveik kiekvieno lietuvių rupesnis nukreiptas į pragyvenimo reikalų, tautinis darbas tęsiasi su nenuilstama energija ir čia rytų sandariečiai stovi pirmose eilėse.

### V. Barkauskas — Pasaulinis Golfo Čempionas.

Kuomet šis jaunas, Amerikoje gimęs lietuvis laimėjo golfo čempionatą, tai kaip kurie golfinkai jam pavydėdami pareiškė, kad jis nėra taip jau geras golfininkas. Lenkai, matydami, kad su kiekvienu čempionatu yra surištas geras savo tautos pasigarsinimas, pasiskubino jį pasisavinti apkrikštydami jį Burkowskiu.

Bet tuo savo žygiu nieko nelaimėjo nei šie užvydus golfinkai, nei besarmaciai lenkų patriotai, nes Amerikos spauda tuoj pranešė, kad V. Burke (Burkauskas yra geriausias šio laiko golfininkas ir kad jis yra lietuvis).

Chicago Evening American, Liepos 30 d., rašo:

"V. Burkauskas yra geriausias ir aktyviausias šio laiko golfininkas. Jis yra lietuviškos kilmės ir neturtingų tėvų sunus; tiktai savo nepaprastais gabumais ir nuolatinio darbu jis pasiekė aukščiausios vietos golfo pasaulyje.

"Mums yra malonu, kad šis jaunas golfo čempionas yra lietuviškos kilmės, nes mes sekdam J. Sharkį (Zukauską) per penkis metus, prodėjome matyti, kad lietuviai yra nusistatę prieš čempionus."

Toliau tas laikraštis išdėstė visas sąlygas, kuriose

## Beprincipis Politikavimas

Paprastai visuomenė vadinama šunuodegiavimu ir parazitizmu toki gudravojančių žmonių nusistatymą, kad visiems įtikti, niekam nenusiūdėti ir iš visų naudotis. Tokio parazitinio nusistatymo laikosi kai kurie musų biznieriiai, profesionalai ir šiaip save laikanti visuomenės veikėjai maži žmoneliai. Tokie dolerio ir neužtarnautos garbės patriotai save skelbia' bepartyniais, tautos išganytojais, nes mat jie yra tik lietuviai ir daugiau nieko. Tačiau Amerikos lietuvių visuomenė vis skeptiškiau ir skeptiškiau pradeda žiūrėti į tokį "tautos išganytojų" nusistatymą, kurių gyvenimo ir "patriotizmo" pradžia ir pabaiga yra vien doleris. Tokius gudruolius visuomenė pradeda aiškiai pažinti ir tinkamai juos įvertinti.

Tačiau ir beprincipiai žmonės netoliau pirmųjų nubėgę. Nors pastarieji laikosi kokios nors ideologijos ir net priguli prie idėjinų organizacijų, tačiau beprincipis jų politikavimas juos parodo menkos vertės žmonėmis. Ir tokiems svarbu ne savo idėjų linija gyvenime pravesti, ar tvirtai laikantis bent kokio nusistatymo visuomenę vesti į šviesesnę ateitį, bet jiems svarbu eiti pavėjui ir visur pritikti, niekam nenusidėti. Mano manymu, tokio ištižusio nusistatymo pastaruosius žmones verčia laikytis irgi arba doleris, arba berybis garbės ieškojimas.

Šių abiejų kategorijų žmonės buvo ir yra Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo ir visų tautinių darbų sunkenybe. Jie netik patys jokio konstruktyvio darbo dirbti negali ir nenori, bet net trukdo kitiems kultūrinius ir tautinius darbus. Jie demoralizuoja visuomenę ir trukdo idėjinėms Amerikos lietuvių grupėms išvystyti disciplinuatą ir pastovų veikimą. Jie visuomet skelbia, kad užtenka būti tik geru lietuviu ir daugiau nieko nereikia. Tuo tarpu tuos "gerus lietuvius", be jokio idėjinio nusistatymo

jam prisiejo gyventi, pakol jam pavyko prasimušti į viršunes.

Kaip žinoma, golfas yra labiausiai neprieinamas sportas (reservuotas tik turtingiems žmonėms). Jis sukeldavo nejaunkaus įspūdžio ir kartais net prajuokindavo, kuomet jis neturėdamas atitinkamų golfininko rūbų lošdavo savo paprastuose rubuose rubus.

Tiktai po to, kaip jo, kaippo golfininko, gabumai pasireiškė visoj pilnumoj, jį finansavo įvairus Amerikos turbuoliai.

Jis laimėjo Čempionatą lošdamas su milijonierium Toppingo kuris nuo tos dienos, kurioj buvo Burkausko nugalėtas, tapo geriausiu jo draugu, patarėju ir rėmėju. Mums yra malonu kad šio jauno lietuvių vargai užsibai gė, nes per šį čempionatą jam atsiradė duryi ir garbė ir geresnį gyvenimą. Linkime šiam lietuviui kuo geriausio pasisekimo.

## Garsinkitės "SANDAROJE"

žmonės, turi progos išnaudoti net tokie tautos ir lietuviybės priešai, kaip Rusijai parsidavusieji bolševikai. Bolševikams neprieinami tik tie lietuviai, kurie turi tvirtą idėjinį nusistatymą.

Aiškiausiu beprincipio politikavimo pavyzdžiu yra Amerikos lietuvių fašistai. Pirmiausiai jie visokį partinį ir politinį idėjinį nusistatymą smerkia, tačiau apsisukę patys organizuoja idėjiniai partinę organizaciją. Nenuostabu todėl, kad tokios veidmainystės skleidėjams sekasi jų organizatyviam darbe, kaip anam Zablackui su muilu. Visuomenė tokius veidmainius gerai pažįsta ir jų pastangas tinkamai įvertina.

Toliau, fašistai bijosi atvirai ir griežtai pasisakyti, kad jie nepripažįsta demokratijos, tačiau demokratiją smerkia ir visus demokratinio nusistatymo žmones plusta ir niekina. Jie prikašioja kitoms Amerikos lietuvių idėjinėms grupėms, kad perdaug partvyškos ir į Lietuvos gyvenimą žiuri tik pro savo partinius akinus. Pavyzdžiu, sandariečiams jie prikašioja, kad mes tik tuomet Lietuvoje viską matysime geru, kuomet Valstiečiai Liaudininkai Lietuvą valdys. Tuo tarpu sandariečiai visuomet kritiškomis akimis žiūrėjo į Lietuvos vyriausybės ir gerus jų darbus pagirdavo, o blogus papeikdavo, nežiurint kas Lietuvą valdė: ar Valstiečiai Liaudininkai ar kas kitas.

Dabar pažvelkime kaip patys fašistai elgiasi. Netaip senas laikas jie prof. Voldemarą kuone antruoju Vytauti skelbė. Jiems didesnio didvyrio pasauliu už prof. Voldemarą nebuvo. Tačiau Lietuvos fašistinio nusistatymo tautininkų tarpe kilo "karas" už vadovybę ir prof. Voldemaras nugalėtas ir net ištrėmimas pasijustas kaippo "tautos išdavikas". Musų fašistai su tuo sutiko ir net neprasižiojo, kuomet Lietuvos vyriausybės organas prof. Voldemarą viso pasaulio akyse bepročiu paskelbė.

Po gruodžio perversmui šandieniai musų fašistai demokratinę valdžią kaltino labai smarkiai, kad ji leidusi lenkams mokyklas kurti ir perdaug teisių davusi tautinėms mažumoms. Šandie Lietuvos vyriausybė savo laimėjimų sumetimais susodino Lietuvos miestų savivaldybėse arti pusę tarybų narių skaitliaus svetimą elementą: tuos pačius lenkus, žydus, vokiečius, rusus ir kitų tautinių mažumų atstovus, musų fašistai susiriesdami giria Lietuvos valdžios toki žygi ir kiek druti gina Lietuvos valdonus prieš visokią kritiką. Vadinausi, patys fašistai tarnauja tik tai žmonių grupei, kuri šandie Lietuvą valdo. Jiems visai nesvarbus net pats lietuviybės principas, kurį Lietuvoje vyriausybė paneigė, pastatydama tautines mažumas aukščiaiu lietuvių miestų savivaldybių rinkimuose. Reiškia fašistai kaltina kitus užtai, ką patys didžiausiu uolumu dirba. Tokį žmonių elgėsi švelniausiai galima pavadinti beprincipiu politikavimu.

Pagaliam reikia atvirai pasakyti, kad ir tarpe pačių sandariečių randasi žmonių, kurie užsima beprincipiu politikavimu. Kai kurių sandariečių orientavimasis linki

tų pačių fašistų ir socialistų aiškiai šita parodo. Toji pati fašistuojanti Amerikos lietuvių spauda Sandarą ir sandariečius biauriausiai plusta ir provokuoja, tačiau žiūrėk pirmieji sandariečių veikėjas savo pilnu vardu pasirašydamas piškina ilgiausius straipsnius toje fašistų spaudoje. Aiškiaus idėjinio nusistatymo žmogus tokiais atsitikimais mažiausiai turėtų laikytis pasyviai. Dabar kas išeina? Eiliniai sandariečiai negali suprasti kame čia dalykas. Fašistų spauda plusta ir provokuoja Sandarą ir sandariečius, o čia pirmieji Sandaros veikėjai bendradarbiauja toje spaudoje. Daugeilis "svieto gudrybių nesuprantančių eilinių sandariečių ir pamano: turbūt fašistų spauda teisybė apie sandariečius rašo, kad joje bendradarbiauja ir ją remia net musų vadai. Štai kokią demoralizaciją sandariečių tarpe seja tokis Sandaros pirmiejių veikėjų beprincipis politikavimas.

Tą patį galima pasakyti ir apie kai kurių sandariečių orientaciją linki socialistų. Štai Chicagos socialistų dienraštis kuone tokiu pačiu būdu Sandarą, jos organą ir sandariečius puola, kaip ir fašistų spauda, tačiau kiek rasime musų pirmiejių Sandaros veikėjų Chicagoje, kurie artimus ryšius su socialistų dienraščiu palaiko, kurie net remia tą dienraštį. Tokią pačią padėtį rasime ir daugely provincijos kolonijų.

### Sandariečių Pareigos.

Visų Sandaros veikėjų ir narių pareiga pirmiausiai nugoto beprincipiai politikavus, kad tuo būdu nesėjus demoralizacijos tarp pačių sandariečių. Toliau kiekvienas sandariečio pareiga prisilaikyti sąvygarbos principo ir taip gerbti ir drąsiai atstovauti Sandaros principus. Visuomenė tik tuomet tinkamai įvertins musų idėjinę organizaciją, kuomet patys sandariečiai prisilaikys sąvygarbos, nustos tarnauti "svetimiems dievams" ir net Sandaros priešams, kuomet patys gerbs ir drąsiai gins savo idėjinę organizacijos principus. Tai pamatinė sąlyga Sandaros buojimui ir jos vadovybei Amerikos lietuvių tautiniuose ir kultūriniuose darbuose.

Toliau kiekvienas sandariečiai turi atminti, kad jis dirbdamas Sandaroje ir jos principus visuomenėje skleidamas, Sandarai narius daugindamas dirba naudingą visuomenės auklėjimo darbą. Juo greičiau išnyks Amerikos lietuvių gyvenime beprincipiai dolerio patriotai ir tuščios garbės ieškantieji politikotojai, tuo geriau bus Amerikos lietuvių tautiniam pasilaikymui. Juo didesnė jėga bus idėjinio tvirto nusistatymo lietuvių patriotų, juo greičiau iš musų visuomenės dolerinis ir neužtarnautos garbės ieškojimo parazitizmas pranyks. Tuomet nebelskis dirvos ir visokiems svieto parėjumams išnauduoti "gerus lietuvius" visokiems svetimiems reikalams ir internacionalių garbinimams. Sandariečiai dirbdami tautiniai idėjinio lietuvių visuomenės auklėjimo darbą, dirba praklinu Amerikos lietuvių tautinio pasilaikimo darbą. VISIEMS GERIAUSIAI DIRBTI SANDAROJE! Tai nei vienai minutei nepamirštamas kiekvieno sandariečio obalsis. Eiki kiekvienas šio gražaus obalsio nurodomu keliu — geriausiai dirbti Sandaroje!

Tautinis Idealistas.

## Mano Kampelis

Rašo Padnackas

NAUJAS lietuvis išradėjas. United Press iš Pittsburgh, Pa. praneša štai ką: "Dr. S. Barton Sklar, kuris gimė Lietuvoje, bet tarnavo kaip kapitonas Suvienytų Valstijų armijoje, išrado ir užpatentavo Phonoscope."

Šis instrumentas, taip sakant, nutildo triukšmą. Patalpintas svetainėje jis prarytų kiekvieną nepageidaujamą bildesį, barškėjimą, kuris trukdo klausytojams.

Dr. Sklar, matyt, jau seniai gyvena šioje šalyje, bet visgi nesisarmatina laikraštiniams pareikšti, jog jis yra lietuviu. Pirmiau jis turėjo savo laboratoriją Memphis, Tenn., kur jis išrado daug kitokių dalykų, tame skaičiujame ir lova invalidams, kuri dabar vartojama valdžios ligonbučiuose.

POETAS Maironis-Mačiulis parašė Genevos prancūzų žurnalui apie lenkišką karidorių. Pasak jo, karidoriaus, esą negalima gražinti vokiečiams, nes jis nuo 1466 m. priklausė Lenkijos-Lietuvos valstybei.

Atskirtoji Vokietijos dalis —Rytų Prusiai turėtų būti padalinti tarp Lenkijos ir Lietuvos, o jei ne tai padaryt laisva valstybe.

ŠITAIP kalbėdamas poetas, kuris sykiu yra ir kunigas, aiškiai pasisako už Varšuvos politiką. Nusilpninus vokiečius, Lenkija taptų taip galinga, kad už keliolikos metų prarytų ir Lietuvą. Padalinus Rytų Prusus Europoj būtų dar daugiau nepasitenkinimo. Ką mes laimėtumėm gavę daugiau vokiškai kalbančių? Tik daugiau vargo ir nesuipratimų.

LIETUVOS mažesnių miestelių gyventojai nusiskundžia alaus brangumu. Už 1 stiklą reikia mokėti litas arba pusantro. Kairurie net galvoja apie paskelbimą streiko.

Ko per daug turi, to ir neįkainuoja. Čia Amerikoje už stiklą gero alaus mokėtumėm ir penkis litus, kad tik gauti. Ten kur laisvi gėrimai, žmonės daugiau galvoja apie blogybę.

"Naujienas" vėl užvaldė padaužos, kurie nesijaučia niekuom suvaržyti. Aną dieną jie turėjo naktinį pikniką. Ryto metu jiems ėmė sapnuotis nepaprasti dalykai. Ir ne užilgo tie sapnai tapo aprašyti "Naujienose". Girdi, padaužų naktinis piknikas buvęs didesnis už Sandaros.

LENKŲ susivienijimo centre Chicagoje irgi įvyko peštytės. Vienas opozicijos vadų atėjo į raštinę ir pradėjo atvirai kritikuoti dabartinius viršininkus, įtardamas juos sukybėmis.

Nuo žodžių prieita prie kumščių. Aphersta stalai, apdaūžyta galvos ir sukelta daug triukšmo.

DARBO Federacijos prezidentas Green persergi, jog ateinančią žiemą bedarbių skaičius pašoks iki 7 milijonų. Jiems reikalinga aprūpinti šioki toki pagelba. "Daug kenėjimo bus prašalinta, jeigu imsims rūpintis tuč tuojaus", pareiškė p. Green.

Tarp kitko jis ragina nekapoti algų. Sutrupinti darbo valandą. Dabartiniu laiku darbininkas nėra tikras del rytojaus. Baudžias laikais žmonės nebuvo taip suvaržyti kaip dabar.



Pittsburgh o kareivių mokymo stovykla, į kurią šimtais plaukia jauni vyrai, kurie nori pasimankštyti kareivišku mo amate. Tas mankštinimasis tęsis tik keliatą savaitę.

M. D. knygną esantį Chicagoje, ir nariams užtai suteiksite tretį tomą "Pasaulio Istorijos". Labai malonėčiau, kad šiuomi reikalu susidomėtumėm ir, kad TMD. knygną ištuštintus, ir už jį gavus nariams atlyginimą ir tt. — J. Sekys, Hartford, Conn.

### Paaikškinimas.

Prie p. J. Sekio nuomonės tenka pridėti sekantis paaikškinimas: Praeitą vasarą viešė damos Lietuvoje, turėjau laimės pasitarti su "S. F." kas link leidimo antros laidos Ku dirkos raštų. Pažadėjau "S. F." pranešti kiek dar TMD. čion turi pilnų kompletą, kad būtų galima Lietuvoje padengti reikalavimą minėtų raštų, o tuom laiku susitarsime kas link naujos laidos. Deliai pačios betvarkės čion pas mus, mano pažadas "S. F." paliko suvėluotas, bet porą savaitių tam atgal esmi parašęs tuom reikalui. TMD. nariai bus aprūpinti nauja literatūra, ir a part to galėsime išleisti tretį tomą "Pasaulio Istorijos", tik prašomi nariai, ir kuopų viršininkai susidomėti TMD. reikalais. Siųsti kodaugiausiai informacijų centro valdybai.

"Pas mus sunkūs laikai, bet jei TMD. pradeda keltis iš susnūdimo, aš atgaivinsiu kuopą pas save. — Stasys Bulota, New Philadelphia, Pa."

"Šiuomi prisunčiu metinius mokesčius į TMD. Kol kas prašau skaityti mane pavieniui nariu, kol galėsiu suorganizuoti čion TMD. kuopą. Tamstos kilnus darbas ras pritarimo. — A. M. Makauskas, Forest City, Pa."

"P-nui A. B. Strimaitiui:

Gerbiamasis, matau jusy nenuilstantį darbą TMD. Labai pagirtina ir reikalinga, toki raštai ir raginiai daug naudos suteikia mūs visame darbe. Aš sumislinau išsireikšti šį dalykėlį: Kauno "L. U." buvo str., kad kauniškiai negauna Kudirkos raštų ir raginama naujai spausdinti. Mes dar turime Kudirkos raštų, taigi, ar negalima susirašinėti su Spaudos Fondu Kaune, kad jie paimtų Kudirkos raštus. Taipgi kartu, kad Spaudos Fondas paimtų ir visas kitas TMD. išleistas knygas. Atsilygindamas Spaudos Fondas galėtų išleisti "Pasaulio Istorijos" trečią, paskutinį tomą, kad galėtume nariams suteikti. Tada jau but pabaigtas tas darbas su tuo leidiniu. Dabar Kaune leidžiama Enciklopedija, taipgi mainais gal galima but gauti tiek egz., kiek yra užsimokėjusių narių. Visai galima but bandyti dirbti, kad galėtume mes iš TMD. knygas išsiųsti ir gauti tinkamą nariams atlyginimą ir kada jau nariai ką geresnio gautų, tai mokėtų ir daugiau dirbti. Taigi, bus didelė jus darbas ir sykiu visos valdybos, kad ištuštinsite T.

—A. B. Strimaitis.

### ARTIMO MEILĖ.

Aš manau, kad nereikia daug aiškinti kas yra ta artimo meilė. Tai yra tas principas ant kurio yra paremta visa (krikščionių demokratų) partija. Mes dažnai girdime jų vadų kartojant: "Mylėk savo artimą, kaip pats save."

Ta artimo meilė įpatinai ryškiai pasireiškė užėjus karščiams. Pradėjo mylėtis se ni ir jauni ir net piemens (kaip čia jaunuolius vadina). Tiktai bėda, kad tą artimo meilę ne visi vienodai supranta ir todėl kartais kyla įvairūs nesuipratimai

Svarbiausia tų nesuipratimų priežastis yra, kad niekur nėra aiškiai pasakyta ką ir kaip reikia mylėti; ar tik savo žmoną ar galima ir kitas mylėt.

Prieš porą savaitių dėl artimo meilės iškilo gana įdomus ir komplikuotas incidentas:

Pas vieną žymų (krikščionių-demokratų) ateina jo artimas draugas pasišnekučiuoti. Juk žmogaus širdis ne iš akmens nukalta: reikia draugą pavaišinti.

Kadangi nei vieno nebuvo kurį galėtų pasiusti, tai pats šemininkas išėjo parsinešti karčiosios.

Parėjęs namo su vaišėmis žiuri kad draugas myluojas su dar artimesne žmona.

Taigi šis tėvas nesuprasdamas meilės principų apskaldė savo draugui antausius.

Galų gale visą tą "meilės tragėdija" papuolė į policijos rankas ir iš ten ant teisėjo stalo. Nors jau praėjo kaip kuris laikas, tas artimo meilės incidentas dar neužsibaigė.

### Lietuviai Sulauks Jau nos Šposininkės.

Marytė turėjo mažą avinėlį, kurio vilna buvo balta, kaip sniegas. Ir kur tik tai Marytė ėjo, jos avinėlis ją lydėjo.

Tuo avinėliu buvo nė joks keturkojis gyvūnelis, bet Betty Koncis, kuriai einant su tėvu gatve, vaikai pradėjo džiaugsmingai juodu lydėti.

Mat L. Koncis yra "byčių" lankytojas, kuris su jomis išdirba visokių šposų.

Dideliu avilyje jis laiko 50,000 bičių ir jis pats į tą avilį išlipa ir bitys jį nesugilia.

Taipgi jis parodė ir daugiau visokių šposų, kaip tai įsideda bitė į burną ir tt.

Jis rodo tuo savo šposus įvairiuose lietuvių piknikuose ir šiaip parengimuose ir tuo žmonės labai patenkiną.

Jis mano išmokyti savo šviesiaplaukią dukrelę visų tų šposų, taip, kad ji būtų gera jo asistentė ir kad šis menas ilgam laikui užsiliktų lietuvių tarpe ir juos palinksmintų.

Šis aprašymėlis tilpo angly laikrašty — "Brockton Daily Enterprise", liepos 18 d. laidoje. Del tokio nepaprastai žingeidaus aprašymėlio šio nuotykiu, aš padaviau trumpą jo vertimą.

GARSINKITĖS "SANDARŲJE"

ėmė darytis kažkas negera, mergaitė kuo išmanydama ėmė gydytis, bet ligą slėpė. Per tam tikrą laiką liga tiek išsiplėtė, kad ir svetimieji suprato ir pranešė policijai. M. L-tė buvo suimta ir gydoma valdiškomis lėšomis. Apgydytą mergaitę pristatė tėvui. Bet tėvas buvo tiek žiaurus, kad atgabėnus dukterį su gydytoju liudijimu atsiskakė priimti.

Tačiau ji, kaip duktė, visgi buvo palikta. L-čiui įsakyta jai globoti ir gydyti. Ir L-čius pasiėmė sergančią dukterį globoti. O globojo šiaip: kelias dienas laikė atskirai, kol viskas nurimo, kaimynams kalbėjo kad išvežias ją tolimon ligoninėn. Ir vieną naktį "išvežė"... iš kambario per kiemą į tvartą.

Jau iš anksto turėjo pasiurošęs du lenciugus, prikaltus gyvulių tvarte prie sienos. Nuvedęs savo dukterį prirakino prie tų lenciugų. Vienų pririšo ranką, kitu —koją. Mergaitė turėjo gulėti ant mėšlų, kur šlapia, dvokia, kur pavojingos srutos, slykštus kirminai rausėsi, kur nebuvo šviesos ir gryno oro. Tik vieną kartą per dieną atnešdavo jai pavalyti, ir tai nė vieno nebevalgomų likučių.

Buvo visiems paskelbta, kad duktė gydosi ligoninėj. Ir žmonės pradėjo užmiršti, kalbos nutilo. Tuo tarpu prirakintoji prie retežių gulėjo šlapiuose mėšluose, drabužiai

ant kuno supuvo ir krito gabalais. O jos kunas taip pat puvo ir leidosi gabaliukais. To viso nepernešdama, tėvo kankinama duktė pamišo. Bet tėvas ir tada nepasigailėjo ir dukterį laikė gyvu lavonu ir slėpė nuo žmonių. Bet tačiau po kiek laiko kaimynai visgi sužinojo. Atėję su seniunu pareikalavo L-čių toliau dukters nekalinti. Šiaip busią pranešta valdžiai. Tėvas pabugo ir pasižadėjo toliau dukters nebekalinti. Išėjus kaimynams, tėvas dukterei paskelbė savo "amnestiją" ir ją tuojau įvykdė: apipuvusią, pamišusią mergaitę iš tvarto nuo mėšlų perkėlė daržinėn ant šiaudų. Čia taip pat prirakino, tik "jau vienu retežiu.

### Išradimas Pakorė Išradėja.

Providence, R. I.—Coop, 70 metų senumo išrado tam tikrą mašiną, kuri automatišku būdu turėjo kasinėti jos sprandą.

M. Coop skaudėjo sprandą ir kas tai patarė jai išgyti tokią mašiną. Kadangi ta mašina iki šio laiko dar nebuvo išrasta, tai p-nia M. Coop sukaupe visus savo intelektualius gabumus ir pasigamino šį keistą aparatą.

Tik nelaimė... Sekančią dieną jos kaimynai rado ją pakartą jos pačios išrastam aparate.

# Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą dėmę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

# SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill. Telephone Calumet 3277

# Amerikos Lietuviu Gyvenimas

## PITTSBURGH, PA.

### PIKNIKAI.

Liepos 19 d., S. L. A. 3-čias Apskritis turėjo savo pikniką, kuris gana gerai pavyko, nes jame dalyvavo netik vietos lietuviai, bet ir iš tolimesnių kolonijų svečiai, kaip tai J. Bugailiškis iš Rochester; ponis Balčaitienė su savo sūnum ir dukrele, ir Janulionienė su dviem dukterim ir kelios kitos šeimos iš Chicago. Jie visi buvo atvažiuavę į Pittsburgh'ą pasisvečiuoti ir atvažiuo į šį pikniką susipažinti su 3-čio apsk. veikėjais.

Iš Stubenville, Ohio buvo atvažiuavęs A. Bernotas. Jis norėjo pamatyti Aleliuno su Bancevičiaus ristas, kurios del laiko blogumo negalėjo įvykti. Kadangi adv. Bagočiui neatvykus, prak. nebuvo, ko, tai jo prakalbos neįvyko; bet jis Pittsburgh'e bus nuo 6 iki 19 d. rugpiučio, tai jam prakalbos bus surengtos 13 d. rugp. L. M. D. svetainėje. Bus geriau pasiklausti adv. Bagočiaus prakalbos svetainėje, negu piknike.

Sandaros Kuopų Sąryšio piknikas įvyks rugpiučio-August 23 dieną, Amšėjaus farmoje, McKees Rocks, Pa. Tame piknike bus renkama gražiausia lietuvaitė Pittsburgh'e ir jo apilinkėj.

Laimėjus pirmos gražuolės vardą, lietuvaitė gaus brangią ir gražią dovaną (eilę gintarinių karolių, vertės \$20.00, specialiai iš Lietuvos atvežtų).

Antra gražuolė gaus taipgi gana brangią dovaną, butent, gintarinių branzalieta, kuris taipgi iš Lietuvos atgabentas.

Teisėjais pakviesti specialistai dailininkai, kurių pavarčių neskelbsime, kad kas nors juos nepapirktų.

Photografas J. Varnagiris visus nufotografuos, ypatinai gražuoles.

Taipgi bus gana įdomios kumštynės. Kumščiuosis jaunas lietuvis A. Jokubaitis su amerikonu Jim Brink.

Jokubaitis yra dar labai jaunas vaikas, 6 metų aukščio ir sveria 190 sv. Manoma, kad jis laikui bėgant pataps geru kumštiniu su šarkio aukštumos kumštynių meno pasauliu. Jo apontentas J. Brink yra gana stiprus vaikas ir sveria 195 svarus.

K. Aleliunas risis šiame piknike su B. Trimble. Aleliunas, nuo to sykio kaip jis Chicagoj pralaimėjo muštynes su J. Vinča, daugiau nesimušė, bet sukaupia visą savo energiją ristinėms. Jo apontetas, B. Trimble, yra stiprus vyras, sveria 215 svarų. Tai gi mūsų Aleliunui reikės gerai pasistengt, kad šį stipruolį patiest ant matraso.

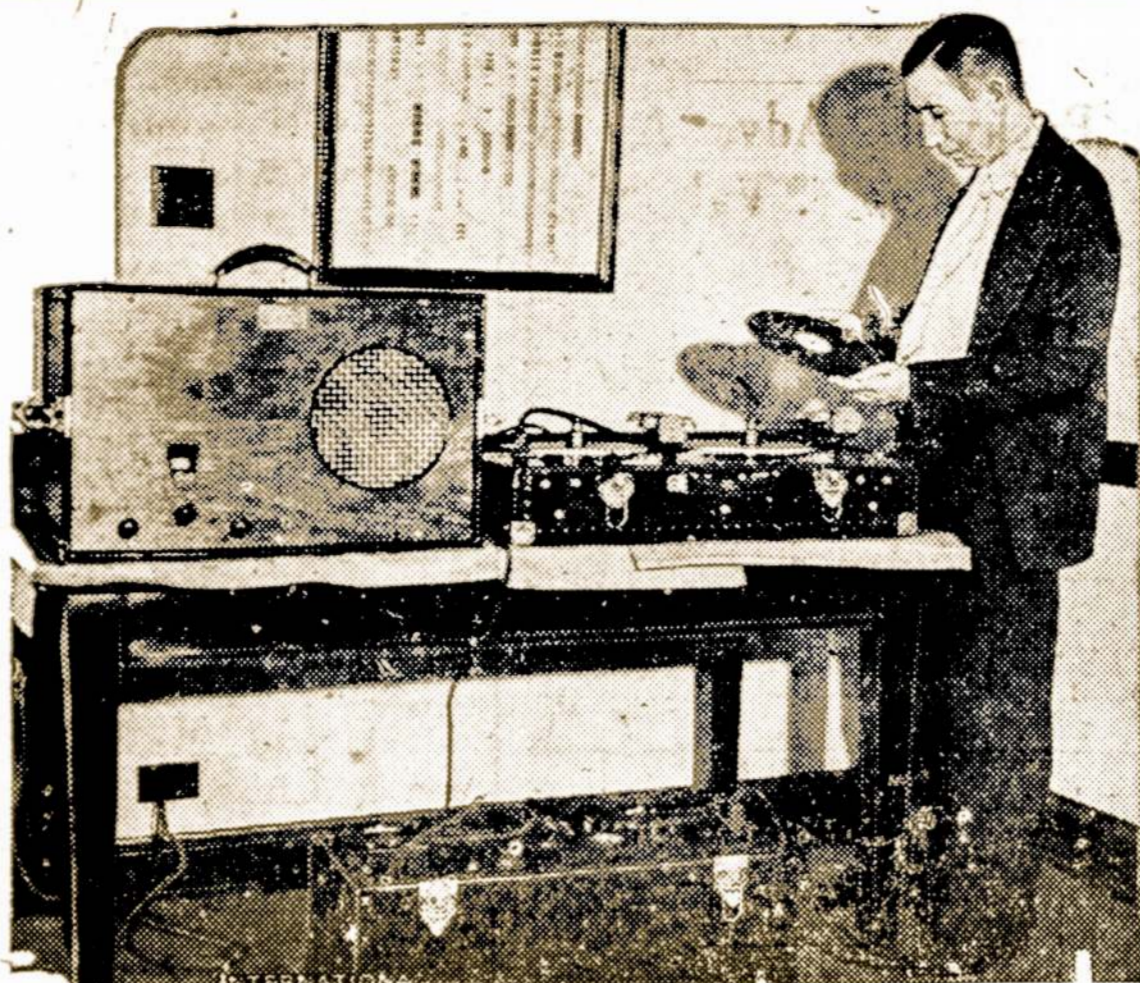
Šis piknikas bus pirmutinis, kuriame bus tokia didelė, graži ir įvairi programa. Įžanga bus labai pigi, taip, kad visi turės progos šiame piknike dalyvauti.

J. Virbickas.

## PHILADELPHIA, PA.

### Suėmė namo padegėjus

Policija suareštavo T. Latvenį ir jo žmoną Magdaleną. Juodu įtariami padegime namo, kuriame jie gyveno ir kuris priklausė Kličniui.



E. O. Sykes, pirmininkas federalinės radio komisijos inspektuoja naujai išrasta aparatą, kuris gramafono padale užrekoruos radių programus ir įreigu tik programai bus nemoralūs, tai tas rekordas bus geriausias liudininkas teisme.

Kuomet iš to namo trečiojo aukšto pradėjo veržtis dūmai, tapo pašaukti ugniagesiai. Jiems atvykus, buvo užsidegęs netik trečiasis aukštas, bet ir sklepas.

Kadangi ugnis dar nebuvo išsiplėtusi, tai ją buvo lengva užgesinti. Ištyrus to gaisro priežastį, pasirodė, kad vienas trečias namo aukštas buvo sulaištytas su gazolina, kuri pėdsakas siena nueijęs į sklepa.

Tas gazolinas privedė Latvenius prie įtarimo. Juodu buvo suareštuoti ir vėliau paleisti po užstatu \$8,000.00. Jų baldai buvo apdrausti keturiose kompanijose, kurių buvo rastos paverdės tų asmenų, kurie jo buvo atitraukti. Visi šie nelegaliai atvykę žmonės bus deportuoti.

Beto J. Kaupas buvo agentu nekurių laivakortes parduodančių agenturų ir kaip kurių advokatų. Tame darbe jis taipgi nugavo gana daug žmonių, nes jis prižadėdavo žmonėms tokių dalykų, kurių jis niekuomet neišpildydavo ir gautus pinigus dalindavosi su savo sėbrais.

## Pakliuvo Metrikų Dirbėjas.

Šiomis dienomis buvo areštotas ir nuteistas dešimčiai metų kalėjimo tulas J. Kaupas (Lukas) už netikrų gimimo metrikų padirbimus.

Jis, už \$500. ar daugiau padirbdavo metrikus, pardančius, kad asmuo, tuos metrikus turįs, yra Amerikoje gimęs ir turi teisę atvykti į Jungtines Valstybes be jokio trukdymo.

Nors tais dokumentais naudojantis jam pavyko atitraukti keletą žmonių iš Lietuvos ir Lenkijos, tų metrikų vertė yra labai menka, nes atydziau į juos pažvelgus galima pamatyti, kad jie yra netikri.

Kuomet imigracijos biuras susekė vieną asmenį, kuris tais metrikais naudodamasi atvyko į šią šalį Kaupas buvo išduotas ir nuteistas ir iš rastų dokumentų jo kambaryje buvo rastos paverdės tų asmenų, kurie jo buvo atitraukti. Visi šie nelegaliai atvykę žmonės bus deportuoti.

Kadangi apkaltinamieji yra lietuviai, tai yra nemalonu, kad tarp mūsų tokie dalykai įvyksta. Tas tik pažemina mūsų tautą svetimtaučių tarpe.

Butų gerai, kad lietuviai ateityje būtų atsargesni ir apsisaugodami nuo tokių išnaudojančių agentų nepraleistų veltui savo sunkiai uždirbtus centus.

## RACINE, WIS.

### Draugiškas Vakar.

Liepos 25 dienos vakare, p. Dzendzeleto salėj buvo suruošta ponams Judickiams jų pagerbimui vakaras; p. Judickienė vardu Ona. Minėta iškilmingai varduvės ir suteikta dovana — karpeta — divonas. Už tą suruoštą vakarą ir dovaną p. Judickiai labai patenkinti. Vakarėly svečių dalyvavo iš Rockford, Ill. ir vietiniai lietuviai. Visi svečiai vaišinta skania vakariene; laike vakarienės ir buvo įteikta dovanos p. Judickiams

Daugiausiai dirbo suruošime šio vakaro ponios Žickienė, Samalionienė ir kitos.

## LIETUVIŲ DIENA

Liepos 26 d. S. L. A. R. K. Apskritis buvo suruošias "Lietuvių Dieną", Midway Parke. Parodavo apkaistytais automobiliais ir sakytą prakalbos bei dainavo chorai. Publikos dalyvavo daug iš visų apilinkės miestelių.

## SVECIAVOMĖS SANDAROS PIKNIKE

Liepos 26 d. anksti iš ryto atsikėlė, aš su žmonele, vedami p. J. Kapočiaus, susėdė į "menulį" išriedėjom Chicago link. Iš ryt apžiurinėjom Lincoln Parke esančius žvėrelius. Iš ten nuvykom prie p. Vijųunų. Dekui p. Vijųunams už suteiktus skanūs mums pietus. Pakely sustojome prie p. Lazauskų. Įsisodinę p-lės Lazauskaitės, išvykom į pikniką.

Daug nereikia aiškinti, bet trumpai prisiminus užtenka, kad tarpe Chicago lietuvių jų parengime, butent Sandariečių, yra labai malonu ir linksma dalyvauti. Aplankėm Tautiškas Kapines, matėm idomu sporto programą, kuriam vadovavo p. J. Liulevičius. Dėkingi esam Chicago

sandariečiams už mūsų širdingą priėmimą ir vaišes, bet tai dar ne viskas. Chicagočiai prašomi ir prie mūsų atvažiuoti, kuomet mes suruošime pikniką. Pilnu pasitenkinimu svečiavimasi po Chicagoj pri broliu sandariečių, grįžom į namus 11:30 v. nakties. Aš ir mano žmona tariam padėkos žodį p. J. Kapočiui už mūsų nuvežimą ir parvežimą iš Chicago.

—M. Kasparaitis

**SVEDU AMERIKOS LINIJA**  
 IS NEW YORKO I KLAIPEDA  
 Per Gotenburga  
 TRUMPAS KELIAS I LIETUVA per SVEDIJA  
 Informacijos ir laivakortės gaudamos pas savo agentą arba:  
 SWEDISH AMERICAN LINE  
 181 N. Michigan Ave., Chicago.

## Atpigo Laivakortes

Tuojaus kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakortę

## AGENTURA

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) ..... \$177.00  
 Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką .... \$150.00  
 Prie šių sumų dar reikia pridėti karo takso \$5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių takso \$8.00

Šis nupigginimas tęsis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpiučio 1 d. iki Spalių 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išpirktos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, visas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicago gyvenantiems visus patarimus suteikiame laiškais.

Kreipkitės šiuo adresu:

## Sandaros Steamship Agency

3236 S. Halsted St. Chicago, Ill.

## A. L. T. Sandaros Conn. Valstijos 2-ro Apskričio

# IŠVAŽIAVIMAS

IVYKS

## Ned., Rugpiučio-August 16

1931

## Indian Grove-Liet. Darže WEST HAVEN, CONN.

Pradžia 11 val. Ryte

Įžanga 25c. Ypatai.

### GERBIAMI LIETUVIAI!

Šiuomi kviečiame Tamstas dalyvauti šiame Sandaros išvažiavime, nes jeigu nedalyvausite, tai galėsitės.

Šio išvažiavimo programą susidės iš daugelio įvairių pamarginimų, kuriuos išpildys iš visų kolonijų pasižymėję lietuviai. Programą atidarys S. L. A. 142 kpopos Jaunuoliai iš New Haven, Ct. ir išpildys pirmą dalį. Bus ir prakalbų, kurias pasakys svečiai kalbėtojai.

### PROGRAMAS

Programo sąstatas bus maž-daug toks: 1) sporto programa; 2) Balunų pučimas; 3) svogunų valgimas; 4) vyrų lenktynės; 5) moterų lenktynės; 6) Ginger Ale gėrimas ir 7) merginų su vaikinais obuolių valgimas. Visiems atsižymėjusiems bus teikiamos puikios dovanos.

**K. ŠIDLUSKO APTIEKA**  
 Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.  
 Reikale kreipkitės:  
 373 BROADWAY  
 SO. BOSTON, MASS.

**Lietuviškų Ceverykų Krautuvė**  
 90 MILLBURY ST.  
 Worcester, Mass.  
 Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atskirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Priėmamos kainos.

**BRONIS KONTRIM**  
 Lietuviškas Constable, Real Est. Insurance Broker ir Justice of the peace.  
 120 Marine Road, So. Boston, Mass.  
 Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2240-4274-4381  
**PETER BROTHERS**  
 COAL WOOD & LUMBER  
 Geras Patarnavimas  
 161 WASHINGTON STREET  
 WORCESTER, MASS.

**P. J. AKUNEVIČIUS**  
 LIETUVIS GRABORIUS  
 SUTEIKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMĄ  
 Už pilną pagrabą galima apieiti su \$80 ir sugėdau už didelius, O už vaikus nuo \$20 ir sugėdau patarnauja gražiai ir pigiai.  
 OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:  
 250 Broadway So. Boston, Mass.  
 Telephone So. Boston 4486

# CHICAGOJE

## Vietinės Spulkos Metinis Susirinkimas.

Keistučio Skolinimo ir Budavimo Draugija laikė metinį šėrininkų susirinkimą liepos 17 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Pirm. B. Butkus, atidarė susirinkimą prašydamas visus užimti vietas. Dalyvavo visa valdyba ir visi direktoriai. Finansų sekretorius J. P. Ewaldas, išduoda metinį raportą — įplaukas ir išmokėjimus. Viso draugijos turto yra \$1,023,000.00. Šiomet įstojo į Draugiją 848 nauji nariai; viso nariu yra 2,984.

Prieinama prie rinkimų direktorių (yra renkami keturi kas metai). Oras buvo labai šiltas, tai nariai duoda įnešimą, kad visus senus direktorius vienbalsiai išrinkti. Įnešimas priimtas; eina prie balavimo, ir nubalsuoja visus senus. Tai yra: S. F. Martinukas, J. Pupauskas, Kaz. Demereckis ir J. Gauba. Taipogi užvirtina vienbalsiai seną notarą, J. Zacharewicz.

Keistučio Spulka yra viena iš seniausių ir didžiausių lietuvių spulkų Chicagoje, uždėta 1897 metais.

Tukstančiai lietuvių įsigijo savo namus, taupydami šioj spulkos savo sunkiai uždirbtus pinigus. Pradėdami mokėti po mažą sumą pinigų kas savaitę. Po \$5.00 į savaitę, tris metus ir pusę, gausi vieną tukstantį dolerių. Ir taipogi del vaikų galima mokėti į savaitę po 10c. ir daugiau. Nauja serija prasidės rugpjūčio-August 6 d., arba galite pradėti ir August Pirmą. Del platesnių informacijų pašaukite per telefoną, Yards 2790 arba ypatingai ateikite prie sekretoriaus, p. Ewald į spulkos raštinę 840 West 33-rd Street. Raštinė atdara kožną dieną ir tris vakarus į savaitę: trečiadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį.

Mus yra privalumas visiems pradėti taupyti, jeigu dar nepradėjome, ir Keistučio spulka yra gera vieta taupyti pinigus. Daug liko lietuvių laimingais taupydami savo pinigus gerų spulkų. O kurie netaupė, ir dabar neteko darbo, tiems yra labai sunku dabar gyventi. Ar nebutų gerai, kad sutaupe kiek pinigų ant senatvės turėtų del savęs sau nuosavą namą ir

neriektų rupintis bedarbės laiku. Mes visi žinome, kad žmogus savo gyvenime vis padarai klaidų ir visi jas daro, bet mums lietuviams, jau laikas susiprasti; štai delko mes turime savo vaikus pradėti pratinti taupyti pinigus. Mes gal kiti jau perseni, bet mes jau daug ko gero padarėm del lietuvių tautos ir del vardo prieš amerikonus.

Mes, lietuviai, Chicagoje turim daug parapijinių mokyklų, apie 20 spulkų, bankus, o kiek įvairių draugijų. Bet mes pagalvokim apie ateitį. Kas tą visą užlaikys; kur mūsų jaunimas, kad jie nenori su lietuviams dalyvauti ir dirbti? Jų butų didžiausias reikalas dalyvauti su lietuviams ir remti lietuvių įstaigas ir draugijas. Jaunuomenei yra geriausia dirva išdirbti, tik jiems reikia\* susiprasti. Jau pradžia yra gera, tik reikia imti dalyvumą. Jie vieni sunkiai galės išsistiegti ką naują.

Gerbiamieji, pradėkit del savo gero; nedirbkit visada del kitų, bet del savęs, remkit savuosius, kaip patarlė sako "savas pas savą". Lauksime jusų pradžios.

A. J. Zalatoris.

## BRIDGEPORT

Simono Daukanto Drjos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio-August 2, 1931 m., Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Visi nariai turi dalyvauti šiame susirinkime, nes turime daug reikalų apsvarstyti. Yra miręs vienas draugijos narys, Augustas Po džiūs, šiame mėnesyje. Taipgi yra visi draugijos nariai kviečiami į draugijos pikniką, kuris įvyks sekmadienį, rugpjūčio-August 9, 1931, Kučino darže, priešais Tautiškas kapines. Bus muzika ir kiti papilinksmimai. Įžanga veltui.

Prašome visus dalyvauti šiame išvažiavime.

Kviečia Komitetas.

## B. Digrys ir J. Butkiūtė Žengia Moterystės Stonan.

Vestuvės įvyks šešt. rugpjūčio 15 dieną.

Sandaros reporterui teko patirti, jog vienas žymiausias narys nekaltų bernelių drau-

gijoj apleidžia savo draugus ir stoja į mišrų — vyro ir moters šeimyninį gyvenimą. Juomi yra p. B. Digrys, linksmas, draugiškas ir darbštus sandarietis. Kitoji pusė, patraukus jo širdį, tai — p. J. Butkiūtė, Birutės choro narė.

Reporterio spėliojimu, vestuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 15 dieną. Tuojau po ceremonijų abu iškeliaus į Yellowstone parką, apie pusantro tukstančio mylių nuo Chicagos.

—Rep.

## SLA. 36 kp. Išvažiavimas į Lietuvišką Farmą

Prašomi visi dalyvauti šiam sekmadienį.

Kas norėtų ištikro pamatyti gamtos grožį vasaros metu, tam patariame dalyvauti metiniam SLA. 36 kp. piknike Raibužio farmoje. Apie 11 val. sekmadienio ryte bus iškeliaus nuo Lietuvių Auditorijos ir nuvez į pačią farmą. Mokesnis į abi puses — tik 50 centų. Vaikam 25 centai. Kurie važiuosite automobiliais, tai imkit Archer Av.; paskiau Willow Springs Road iki 83 gat. Toliau sekite iškabintus žeklus.

žaidimų, užkandžių, dainų ir visokių kitų pamarginimų. Įžanga veltui.

Taigi visi SLA. nariai kviečiame neatbutinai dalyvauti ir pamatyt tikrai lietuvišką ukį.

—Narys.

## P-nia Zimontienė Pasižymėjo Golfe.

Įvykusiose golfo rungtynėse, kurios buvo Cog. Hill, pasižymėjo p-nia Zimontienė, Sandaros prezidento Dr. A. Zimonto žmona.

Iš nekvalfikuotų lošejų ji laimėjo pirmą vietą.

Iš profesionalių lošejų p-lė Roesslein laimėjo Cook County čempionatės titulą, nugalėdama p-nią Faltus.

P-nios Zimontienės laimėjimu tik tai pasidžiaugti reikia, nes ji lavidamosi šiame gražiame ir garbingame sporte kelia lietuvių moterų vardą svetimtaučių tarpe.

Linkėtina poniai J. Zimontieni ir toliau lavintis, nes šis sportas užganėdina patį lošeją ir taipogi jis suteikia džiaugsmo ir joartimams, kuomet jis pasižymi.

Butų labai malonu, kad šilietuvė inteligentė pasiektų pačias viršunes golfo lauke ir taptų Amerikos moterų golfo čempionė.

Patartina ir kitoms Amerikos lietuvių moterims susidomėti šiuo prakilniu sportu ir savo galingais kirčiais nugalėti visas Amerikos golfiinkes.

Šiose golfo rungtynėse dalyvavo ir daugiau lietuvių moterų, bet neturėjo garbės pasižymėti.

—Rep.

## Sugrįžo Iš Vakacijų

Sugrįžo iš vakacijų graborius p. Mažeika su savo šeimyna. Su jais kartu atostogavo ir p. Ažukai. p. Ažukas yra žinomas Bridgeporto politikierius.

Jie visi jaučias kuogeriausiai praleidę keletą savaičių Wisconsin valstijoje, kur jie saugiai išsimaudė ir prigaudė nemažai žuvų.

Geriausiu žuvininku pasirodė esąs p. Mažeika. Jis prigaudė tiek daug žuvų kad negalėdami jas visas suvartoti net į Chicago ją prisiuntė.

Jie turėjo nusisamdę gražų namelį su visais moderniais įrengimais ir labai gražioji aplinkė, taip, kad jie nei nepasijutę kaip prabėgo tos molonios šiltos ir gaivinančios vasaros dienos.

Kuomet prisiėjo namo važiuoti; tai iš visų atostogininkų labiausiai nekantravo p-lė Mažeikaitė. Ji, mat, taip priprato prie gamtos grožybių ir patogumų, kad ji nenoroms grįžo į miestą—visokio triukšmo, susikimšimo ir suodžių buvaine.

## Padarė Naują Lėkimo Rekordą.

Konstantinopolis. Lakunai R. Boardman ir J. Polando savo aeroplanu "Cape Cod" nuskrido iš New Yorko į Konstantinopolį į 49 val.; to budu padarydami 5,000 mylių ir sumušdami visus pirmesnius, be sustojimo, lėkimo rekordus.

## TOWN OF LAKE

Pereitam antradienį, 2 val. ryte įsilaužė per langą vagiliai į namą po num. 4510 So. Hermitage ave., ir rade šeiminkus miegančius, užsiedė šviesą virtuvėje ir priekiniame kambaryje ir pradėjo riauštis po kamodą ir tik atėjus jiems į miegamąjį, ir pradėjus su degtukais grostis po

pakampes, šeiminkė išbudo ir vagiliai pabugę išbėgo nieko nepeše.

Taigi townlaikiečiai bukieteatsargus ir žiūrėkite, kad nepaliktumet atdarų durų eidami gult.

—Rep.

## Paskyrus Adv. A. A. Šlakį Gener. Vals. Gyn. Pagelbininku

Paaveikinimo ir Padėkos Laiškai

Pereitoje "Sandaros" laidoje rašėme apie paskyrimą Adv. Šlakį Generalio Illinois valstijos gynėjo pagelbininku. Čia talpiname Sandaros Prezidento Dr. A. Zimonto padėkos laišką G. G. Oscar Carlstrom originaliame tekste. Taipgi ir keliatą kitų laiškų kurie yra tuomi suinteresuoti.

Hon. Oscar E. Carlstrom, Attorney General of the State of Illinois,

33 No. La Salle Street, Chicago, Illinois. Honorable Sir:

Lithuanian National League of America herewith expresses its appreciation upon your selection of Mr. Anthony A. Slakis as assistant attorney general of the state of Illinois. You have selected a high grade and a well educated man in the legal profession among our people. We are proud of the fact that you have given the Lithuanians recognition by making this appointment.

We are indeed and do hereby pledge to you our loyal support.

Respectfully yours,

Lithuanian National League of America  
Dr. A. Zimont,  
President.

Dr. A. J. Zimont, President, Lithuanian National League of America, 3236 S. Halsted Street, CHICAGO.

My dear Dr. Zimont:— I appreciate sincerely your letter of the 23rd, with reference to the appointment of Anthony A. Slakis as Assistant Attorney General of Illinois.

I have known Mr. Slakis for some years and he is, as you say, an outstanding gentleman of ability in his profession, and it is a pleasure to me to have him associated with my office.

I thank you for your assurances of goodwill and interest in my future.

Sincerely yours,  
Oscar E. Carlstrom,  
Attorney General.

Mr. A. A. Slakis, Atty. 77 W. Washington Ave. Chicago, Illinois.

Dear Sir:

Congratulations! I just noticed your appointment as Assistant State Prosecutor.

It is indeed gratifying to read of your being honored. I feel certain that your service to the State of Illinois will reflect credit upon yourself and all the Chicago Lithuanians.

I remain  
Yours truly,  
Jos. S. Uvick.

Hon. Oscar Carlstrom, Attorney General, Springfield, Illinois.

Dear Sir:

It was with a large degree of pleasure and appreciation that our Association received word of the appointment of our member, Anthony A. Slakis, to the office of Assistant Attorney General. Our Association has implicit faith in the ability, character and integrity of Mr. Slakis and we can assure you that the people of the State of Illinois will be well served by Mr.

Slakis in his capacity as Assistant Attorney General.

We feel that in selecting Mr. Slakis you have not only honored him and our Association, but have, in a measure, given recognition to the constituency of voters of Lithuanian extraction in the State of Illinois. These voters have long felt that they have not had adequate representation in office and have determined to allign themselves with the organization which is first to understand and recognize them.

We therefore desire to compliment you, Honorable Sir, upon this appointment, first, in that you selected a well qualified man for the position, and secondly, because such an appointment has been a good step toward recognizing the constituency of voters of Lithuanian extraction in this State.

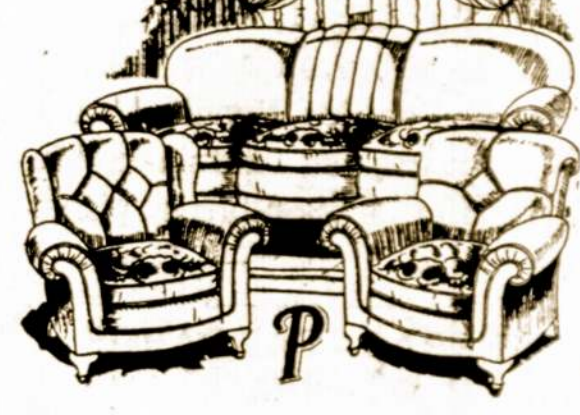
Please accept our kindest regards.

Respectfully yours,  
Lithuanian-American Lawyers Association.  
A. A. Olis,  
President.

Mes turim už garbę, kad p. Slakis yra Sandarietis ir geras lietuvis, kuris pataikys laikui prisijėmus, representuoti lietuvius. Geriausio pasisekimo.

## Wholesale Kainos Radio-Rakandu Visokiu Namam Reikmenu

Peoples Furniture Kompanijos Krautuvės išdirbinėja parlor setus nuosavoje dirbtuvėje, o kitas prekes perka dideliais skaičiais tiesiog nuo išdirbėjų už išdirbystės kainą. Todel ir gali taip žemai tas prekes parduoti, kaip kad parduoda bile kokia wholesale įstaiga.



- \$50.00 vertės nauji radios pilnai įrengti ir gvarantuoti tik po ..... \$25.00
- \$80.00 vertės gražus Jacquard parlor setai naujausių madų, pasirinkimas po ..... \$39.75
- \$95.00 vertės nauji valgomų arba miegamų kambarių setai po ..... \$47.50
- \$40.00 vertės 9 X 12 gražus Axminster arba Velvet kaurai, pasirinkimas po ..... \$19.75
- \$98.00 vertės naujausios mados, gražios ir tvirtos elektrikinės plovyklės po ..... \$59.50
- \$65.00 vertės pilnai parceliuoti gaminiai pečiai, wholesale kaina tik ..... \$32.50
- \$9.50 vertės baltos vatos matrasai, pasirinkimas visokių didžių, tik po ..... \$4.95
- \$225.00 vertės kombinacijos radios su gramafonu visokių standart išdirbysčių ..... \$95.00
- \$175.00 vertės naujausios mados elektrikiniai refrigeratoriai pilnai įrengti po ..... \$119.00
- \$9.00 vertės 9 X 12 Felt base kaurai, platus pasirinkimas spalvų, po ..... \$4.95

Senus radios ar rakandus imame į mainus ant naujų.

Lengvus išmokėjimus suteikiam pagal pirkejo norą.



4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.  
Cor. Richmond St. Cor. Maplewood Ave.  
TEL. LAFAYETTE 3171 HEMLOCK 8400

## "THAT LITTLE GAME" — Call It a Chinese Flush



## Tai Bus Jusų

Yra labai gražu, kuomet tėvai leidžia vaikam pasidėti pinigų į banką ant taupymo sąskaitos ir vaikas tampa atsakingu ir kuomet jiems yra pasakojama apie gražius dalykus, kuriuos galima įsigyti turint taupymo sąskaitą banke.

Taupymo sąskaita yra geras budas berniukams ar mergaitėms įskiepyti pinigų vertę.

Bile dalelė gauta nuo tėvo ar motinos ir atidodama į šalį — tuoj sudaro dolerį—doleris atidaro sąskaitą.

ŠIS BANKAS YRA SAUGI VIETA TAUPYMU!

Mes loukiame jusų sąskaitos! Kodel neatidaryti šiandien?

10099  
**CENTRAL** Manufacturing District **BANK**  
A TRUST COMPANY  
1110 West 35th Street  
A State Bank ••••• A Clearing House Bank

# Chicagoje

## SANDAROS PIKNIKAS

Kaip žinome pereitam sekmedieny Justice Park darže įvyko Sandaros piknikas.

Diena buvo graži, nors ir šilta ir kožnam rūpėjo buti arti vandens, tačiau žmonių susirinko gražus burys ir visi gražiai linksminosi iki vėlavakaro.

Kaip kad buvo skelbta, buvo ir programos — ristinės, kuriose puikiai pasirodė J. Bancevičius (drapiežnas dzukas) su J. J. Bagdonu — pergalėtoju buvo Bancevičius.

Antra pora buvo Adomas Vidzius su čekų čempionu Urevich. Čekas yra labai geras ristikas, kuris pasakojo, kad jeigu jis nepaguldys p. Vidziaus į 15 minučių, tas reišks jojo pralaimėjimą kas ir atsitiko — p. Vidzius netik kad atsilaukė, bet nedaug truko paguldyti savo oponentą. Žodžiu sakant ristinės buvo pilnoje to žodžio prasmėje ir darė gražaus išpuzdžio.

Referee buvo plačiai žinomas sporto srity St. Bagdonas, laiką vaktavo ir perstatinėjo ristikus p. J. Lulevičius.

Svečių piknike buvo net iš Dayton, Ohio pp. Varašiai; iš Wisconsin pp. Kasparaičiai; J. Kapočius, p. Lulevičius ir iš kitur, kurių pavardžių neteko sužinoti.

Nors publikos buvo ir nerperdaugiausiai tačiau dalyvavusieji buvo gerame upe ir reiške didelio pasitenkinimo.

Tvarka piknike buvo pavyzdinga ir visur geras patarnavimas ir užtai pikniko rengimo komitetui priklausio didelis kreditas. Taipgi Centras reiškia nuoširdų padėkos žodį visai apskričio valdybai ir visiem kurie tik kuom nors yra prisidėję prie šio pikniko surengimo. Taipgi taria ačių ir visiem dalyviams, ačių vistikams, programo tvarkytojoms ir Peoples Furniture Co. Jie atvykę su garsia-kalbiu pajvairino šį Sandaros pikniką.

## ANTRAS SANDAROS PIKNIKAS

Prie progos norime priminti, kad Chicago ir Wisconsin Sandariečiai nutarė turėti dar vieną pikniką, Racine, Wis., rugpiučio-August 29 ir 30 dienomis. Tai bus galima sakyti pirmas toks piknikas — V A K A R Ū SANDARIEČIŲ PIKNIKAS, apie kurį teks plačiau pakalbėti trumpoje ateityje.

— Rep.

## Mūsų Dainų ir Muzikos Valanda.

Praeito antradienio vakare, liepos 28 d., iš stoties W. G. E. S., pastangomis Peoples Frniture Kompanijos buvo šauni lietuvių dainų ir muzikos valanda per radio.

Programas susidėjo iš labai parinktinių liaudies dainų ir muzikos dalių. Nes, m., Peoples Krautuvių programų rengėjai pažįta muzikos dalygė gerai ir žino ką radio klausytojai myli pasiklausyti.

Apart muzikos ir kalbų buvo pasakyta skanių juokų ir žingaidžių pranešimų, tarpe kurių buvo pastebėta, kad kitą antradienio vakarą ingi bus labai gražus programos, nes jojo išpildymui jau stropiai rengiamasi ir yra užkviesta žymus dainininkai, kaip tai p-lė šidiškaitė, p.

Romanas ir kiti pasižymėjusi dainininkai.

Taipgi beabejo bus malonu pasiklausyti ir pasigerėti businčių Peoples radio programų ir todel visi lauksime sekancio antradienio.

— M. M.

## P-nia K. Katkevičienė Sveiksta.

Žinoma Chicago moterų veikėja ir žymf Sandariečių turėjo labai svarbią operaciją ant dantų, pavojus jau praėjo, ir pradėjo jau sveikti. Velinam K. Katkevičienei greitai pasveikti ir vėl darbutis su nauja energija del Sandariečių.

— M.

## Išleistuvės pp. Lulevičiams.

P-nai Lulevičiai išvažioja į Lietuvą Rugp. 5 d., 1931, Sandariečiai ir jų draugai rengia jiems išleistuvių vakarėlį, Subatoj, Rugp. 1, 9 v. v., Sandaros svetainėje. Tikimės, kad susirinks gražus būrelis jų draugų; bus užkandžiai, ir muzika.

— M.

## Vokietijos Demokratų Teisinga Nuomonė

Prancuzijos ir Anglijos kairie politikai veikėjai mano, kad dabartinė katastrofa Vokietijoje turinti dirbtinio pobūdžio.

Esą Vokietijos valdančiosios sferos pačios leido skandalui įvykti, kad parodytu visam pasauliui kritišką Vokietijos padėti ir paveiktą į Prancuziją.

Vokiečių kairioji demokratinė spauda nurodo, kad dabartinės Vokietijos nelaimės priežastimi esanti nacionalistų ir juos palaikančių kapitalistinių sferų politika. Jų politika ardanti Vokietijos ekonominę buklę. Del netikusios politikos Vokietija pralaimėjusi Europos karą, pralaimėjusi kovą už Reino provincijas, o dabar pralaimėta finansinėje srity.

Reino okupuotoms sritims išsivadavus, nacionalistai pradėję aršią kompaniją prieš Prancuziją. Dabar važiuojama Prancuzijon gauti pinigų, o tuo tarpu nacionalistai ir toliau varą savo kompaniją

prieš Prancuziją. Jei manome, kad Prancuzijai nepadėjus negalima paskolos užtraukti, tai esą negalima grumoti josios adresu spaudoje, kaip tai darė visų krypčių nacionalistais.

Muitų sąjunga su Austrija galinti būti atidėta, kol visi aštrus klausimai nebusią išspręsti.

Esą labai netaktiška siųsti Musolini padėkos telegramą iš Berlyno ir neparašyti nė vieno panašaus žodžio Prancuzijai. Ši telegrama padariusi blogą įspūdį Paryžiuje ir pakenkusi Vokietijos reikalams.

— Petras Merkaitis.

## GAL TAIP. O GAL IR NE...

Myliu tave, o gal ir ne, tikrai atspėti negaliu. Tik be tavęs man ir sapne taip liudna, ilgu ir skaudu...

Bet nieko man nebliko nun: nei meilės, nei tavų akių, nei tu negrįžtančių dienų — taip ilgu, gudu man be jų!

Myliu tave, o gal ir ne — tikrai atspėti negaliu, nes širdį spaudžia nežinia, netekus man tavų akių...

— Ant. Skrinkis. MEILE

## Kai rytais saldžiai ji miega

— Jos nežadinsiu, oi ne. Tik prisieksiu rožės žiedą ir išnyksiu lyg sapne...

O kai gardų rožės kvapą Ji miegodama pajaus...

Saugu siųsti pinigus per mūsų istaigą, 15 metų nei vienas centas nežuvo. Važiuojant Lietuvon, teisingas patarnavimas. Perkame Lietuvos Paskolos Bonus ir mokame \$40.00 už \$50.00 ir \$80.00 už \$100.00 — Cash. Atsilankyk ypatingai arba prisiešk per pašta, apdraustame laiške.

**John J. Zolp**  
4559 S. Paulina St.  
CHICAGO, ILL.

## "THAT LITTLE GAME" — CAN'T BLAME 'IM!

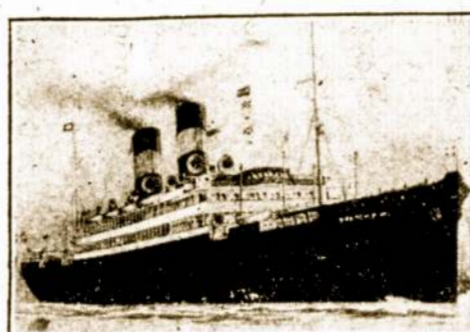


Ir išnyks gražus jos sapnas — Priė krutinės žiedą spaus.

Tai tuomet ją apkabinsiu, Manų lupos — jos palies, Bučiniai ją apsvaiginsiu. Taip mylėsiu lig mirties.

— "J. K."

## KLAIPEDON



## KELIAUK SU EKSKURSIJA

Po ypatinga priežiūra Pono JUOZO VAICKAUS S. S. FREDERIK VIII

Iš New Yorko Rugp. 8-ta

I abi pusi III klase kaina iš New York į Klaipėdą — New Sugrįžimui — g e r a laivakortė 2 met.

Del rezervacijų kreipkitės prie savo lokolio agento. VISA KELIĄ VANDENIU SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE 130 N. La Salle St. Chicago

Tel. Yards 1829

## DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS



Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 West 35th St. kamps Halsted St. Valandos: nuo 10—4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Teko patirti, kad nuo 28 iki 30 birželio Panevėžy "Saulės" mokyklos patalpoj atidaroma priešalkoholinė paroda. Iš Kauno bus atvežta duos alkoholio kenksmingu daug eksponatų, kurie vaizma.

Phone Hemlock 2061

## DR JOSEPH KELLA

DENTISTAS

Gas Extraction 6558 South Western Avenue

Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro Nedėliomis nuo 9 iki 12.

## CHEROKEE HEMOROIDŲ GYDUOLIS

Tų vaistų pagaminimas kainuoja daugiau, negu kad jie yra parduodami. Tikrai \$2.50 su persiuntimu. Garantotas išgydymas arba sugrąžinami pinigai.

REIKALINGI AGENTAI

## CHEROKEE MED. CO.

2110 S. Halsted St., Chicago.

Tel.: Virginia 2448

## Archer Ave. Bird Store



Parduodame Kanarkas, Papugas, Ivaivrus Paukščius, Importuotas Klėtkas, Šilų Kraštų Zuvis, Stiklinius Zuvis Indus, Šunis ir Kitus Naminius Gyvuliukus.

John F. Kalkė, Savininkas. 4123 Archer Ave., CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 2035 "Sveikinkit su Gėlėmis"

## Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai. Specializuojame Jaidtuvėms Gėlėmis. 3324 So. Auburn Ave.

Phone Yards 5423

## J. W. ZACHAREWICZ

Real Estate, Insurance and Loans 903 West 33rd Street CHICAGO, ILL.

## Universal Restaurant

Skanus Valgymai Kepta Vištiena 750 W. 31st St. Netoli Halsted Street A. A. NORKUS Sav.

## GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas

## J F. Eudeikis Komp.

PAGRABŲ VEDEJAI Didysis Ofisas 4505-07 S. Hermitage Ave. Tel. Yards 1741 ir 1742 SKYRIUS 4447 South Fairfield Avenue Tel. Lafayette 0727 SKYRIUS 1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill. Tel. Cicero 3794 SKYRIUS 3201 Auburn Avenue Tel. Boulevard 3201

Tel. Yards 1138

## Stanley P. Mačioka

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams. 3319 Auburn Av. Chicago

## J. PAWLOWICZ, A. L.

## J. F. RADŽIUS

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje



Laidotuvėse patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti: todel kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.

Ofisas: 668 West 18th Street, Telephone Canal 6174 Skyrius: 3238 So. Halsted St., Telephone Victory 4088

## J. LULEVIČIUS

Graborius ir Balsamuotojas

3103 So. Halsted St. Chicago

Telephone Victory 1115



Patarnauju laidotuvėse visose miesto dalyse. Moderniška koplyčia velui.

## S. D. LACHAVICZ

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauju laidotuvėse kuopigiančiai. Reikale meldžiu atsisaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

2314 West 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 ir 2516

SKYRIUS: 1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Telephone Cicero 5927

## ADVOKATAI

### A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Mieste Ofisas 77 W. Washington st. Room 1502 Tel. Central 2978 Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų

Vakarais: Utarn. Ketv., ir Subatos — 6 iki 9 val. 4145 Archer Avenue Tel. Lafayette 7337 Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460

## LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS

10 South LaSalle Street Vakarais nuo 6 iki 9 valandai 3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 3697

## PAUL M. ADOMAITIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyje Room 2414 One North La Salle Building One North La Salle Street (Cor. La Salle and Madison Sts.) Ofiso Tel.: State 2704; 4412

## K. GUGIS

ADVOKATAS

MIESTO OFISAS 127 N. Dearborn St., Room 1111

Telefonas Central 4411 Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų

GYVENIMO VIETA: 3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1710

Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvienu vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

## A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 So. LaSalle St., Room 2001 Telephone Randolph 0331—0332 Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak. 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0562 7—9 v. vak. apart Panedžio ir Pėtnvėčios

## DAKTARAI

### Dr Susan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Lgy 4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet. Seredomis ir nedėliomis pagal Susitarimą

Ofiso, Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

Ofiso ir Rezidencijos Tel. Boulevard 5913

## DR. BERTASH

756 West 35th St. (kamps 35-tas ir S. Halsted St.)

Ofiso valandos: nuo 1 iki 3, nuo 6:30 iki 8:30 Nedėliomis pagal sutartį

Phone Boulevard 7042

## DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 South Ashland Avenue

Virš Marshfield Drug Store

Arti 47th Street

Tel. Republic 2256—Hemlock 2019

## DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS

2417 West 63rd Street (arti Western Ave.)

Tel. Victory 3687

## DR. J. P. POŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 3133 South Halsted Street Val.: nuo 9 iki 12 v. vak. Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v. apart antradienio ir šeštadienio. Res.: 6504 South Artesian Avenue Phone Hemlock 2374 Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų, antradi. ir šeštadi. nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Canal 6222

## DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.) Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto. Rez.: 6640 S. Maplewood Ave. Tel. Republic 7868

## DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso Valandos: 10:30 iki 12 v. rytals 1 iki 3 val. po pietų 6 iki 9 val. vakarais. Sekmdieniais: 9 iki 12 v. rytals

Ofisas: 1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257

Rezidencija: 6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

## SVARBI ŽINIA

### Dr. M. T. Strikof's LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Perkėlė savo abu ofisų į naują vietą po numeriu 4645 So. Ashland Ave.

Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel.: Boulevard 7820 Namai 6641 So. Albany Ave. Tel.: Prospect 1530.

## DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3147 South Halsted Street Tel. Calumet 3294

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12 v. dienos ir nuo 2 iki 9 val. vakare.

Phone Victory 1188

## DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS

3243 South Halsted Street CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913

## DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 Nedėliomis pagal sutartį. 756 W. 35th Street. N. E. Kamps 35th ir Halsted

Phone Victory 2514

## DR. A. J. ZIMONTAS

SENTAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS

3252 South Halsted Street

Phone Canal 2118

Ofiso valandos: nuo 10 iki 3 v. vak.

## DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted Street

Rezidencija: 4193 Archer Ave.

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji m. yb. v. vak. pasikite būdais. Phone Lafayette 0336